

Molla Nəsrəddin

ملا نسرالدین

Hazırladı: Cavid Ağa

اغآ دی واج: یدالرضاح

1909 г.

دور دجی ایل

۱۹۰۹

مولا نصر الدین

№ 1.

Цѣна 12 к.

МОЛЛА НАСРЕДИНЪ

قیمتی ۱۲ قنک

۱

ХУРРАДЪ АЛИ ШАХИДОВЪ
قورباغلی حاجی علی اصغر اوغلی شریفوف

1905-ci ildə Qafqaz ıġtışaşında

İġtışaşdan sonra

Təzə il üçün abunə qiyməti

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı (52 nüsxə) - 5 manat

9 aylığı (39 nüsxə) - 4 manat

6 aylığı (26 nüsxə) - 3 manat

3 aylığı (13 nüsxə) - 1 manat

60 qəpik

Əcnəbi məmləkətlərə

12 aylığı - 6 manat

6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik

Özge şəhərlərdə - 12 qəpik

E'LAN QIYMƏTİ

E'lanın qədəri	Petit sətrinin qiyməti		Bütün səhifənin qiyməti	
	qabaq səhifədə	dal səhifədə	qabaq səhifədə	dal səhifədə
Bir dəfə	10 qəpik	7 qəpik	30 manat	21 manat
2 dəfədən -	8 qəpik	6 qəpik	24 manat	18 manat
13 dəfəyədək				
14 dəfədən	7 qəpik	5 qəpik	21 manat	15 manat
26 dəfəyədək				
27 dəfədən	6 qəpik	4 qəpik	18 manat	12 manat
52 dəfəyədək				

İdarəmiz Tiflisdə Davıdovski küçədə, nömrə 24.
Məktub və teleqraf adresi: Tiflis, "Molla Nəsrəddin".

24 zilhiccə 1326, bazar

Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir

4 yanvar 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение

Головинский Проспект № 9

GRAMOFON

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9

Burada göstərilən fabrika nişanəsinə lazımdır diqqət eləmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişanə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Qramofon .....ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Qramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyrə.

Qramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq məclisi qurmaq olur.

Qramofon .....dünyada əvvəlinci danışan maşınadır və həmişə əvvəlinci olacaq.

Bizim maşınaların tərifli: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təbii səsləri öz halətində çıxardır.

Bütün Rusiyada, Qafqazda, Mavərayi - Xəzərdə qiymətləri birdir və dənışıqçizdir.

Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaları 75 qəpik, "grand" adlıları bir manat 50 qəpik hər biri.

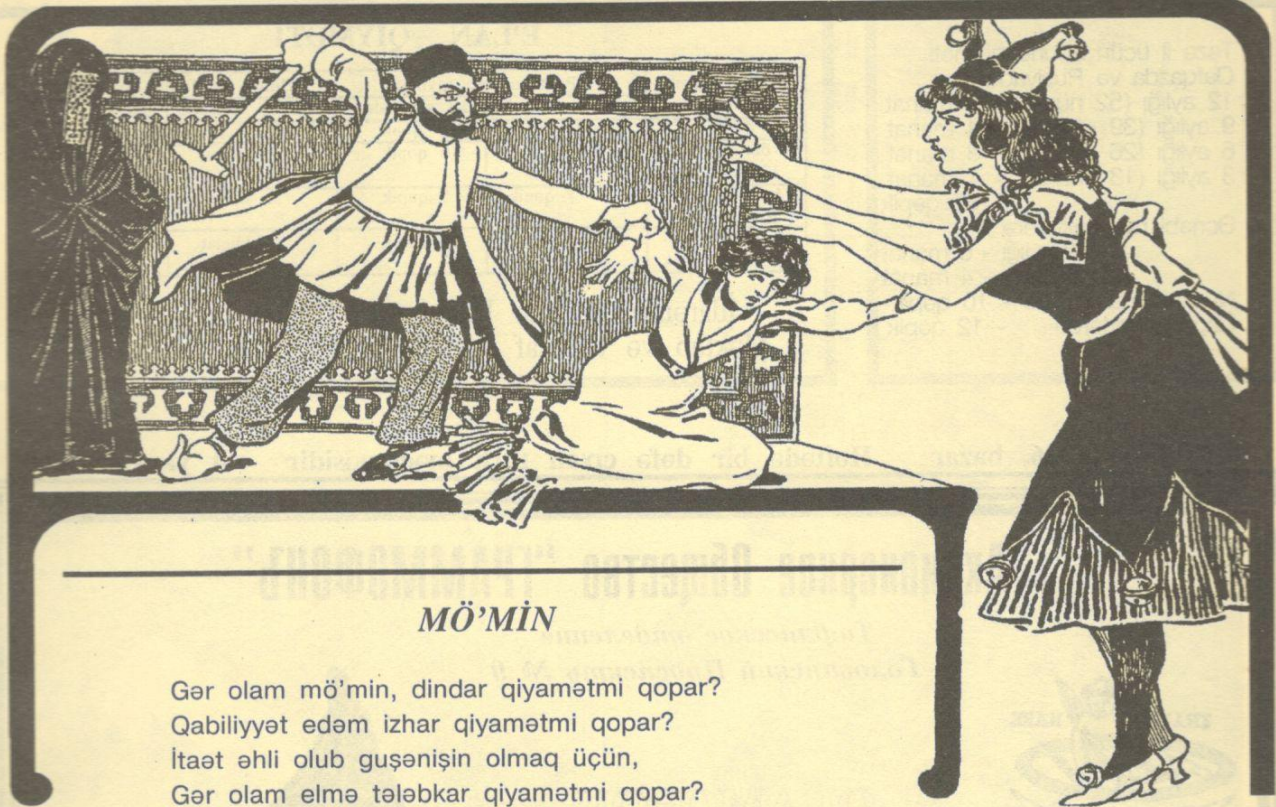
Məsləhət görürük aşağıda ad verilən calgıçı və sazandaların çalıb-oxumaqlarına heç olmasa imtahan üçün qulaq assınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna. Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzən Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança). Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnaçılar: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!

Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

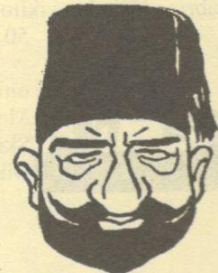
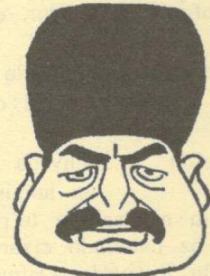

MÖ'MİN

Gər olam mö'min, dindar qiyamətmi qopar?
 Qabiliyyət edəm izhar qiyamətmi qopar?
 İtaət əhli olub guşənişin olmaq üçün,
 Gər olam elmə tələbkər qiyamətmi qopar?
 Geyerəm xirqeyi-pəşmin olaram xəlqə imam,
 Gər qoyam başıma dəstər qiyamətmi qopar?
 Oxuyub fiqhü üsuli neçə il zəhmətlə,
 Olmuşam məxzəni-əsrar qiyamətmi qopar?
 Bu nə sözdür ki, deyirsiz oxuyun doktor olun,
 Mənə möhtac ola bimar qiyamətmi qopar?
 Nə gerek elm oxuyub texnik olub şəpkə qoyam,
 Olmasam boylə sənətkar qiyamətmi qopar?
 Hey deyirsiz oxuyun, sonra Fitolbörkə gedin,
 Etməsəm rus ilə rəftar qiyamətmi qopar?
 Etmə tərif mühəndis nədi, doktor kimdir,
 Olmasaz boylə dilazar qiyamətmi qopar?
 Bəs məzəmmət elədiz elmi-üsuli, fiqhi,
 Tərk ola sizdə bu göftar qiyamətmi qopar?
 Şəhri-Qəzvini qoyub, Xütteyi-Parisə gedib,
 Olmasaq səg kimi murdar qiyamətmi qopar?
 Nolu Tehrandə gedib elm oxuyub, rəml atsaq,
 Eləsək cini giriftar qiyamətmi qopar?
 Ya Xorasanə gedib kəsb qılam elmü ədəb,
 Gər olam alimi-dindar qiyamətmi qopar?
 "Mən təşəbbəhə biqövmin fəhüvə minhüm" bil,
 Etmə sözsüz bunu inkar qiyamətmi qopar?
 Rahət istərsən əgər sırf əvam olmaqdır,
 Dəhr ola başımıza dar qiyamətmi qopar?

Bir mö'min

MIYANƏ

Miyane dediyimizdə qarelərin bir parasının xəyalına gələcək ki, xub miyanə, yə'ni ortalıq. Xeyr, Miyane İranın Azərbaycan ilə Tehran arasında vəqə məşhur qədim bir şəhəridir. İki qitənin ortasında vəqə olduğuna cəhət adını qoyublar Miyane, yə'ni ortalıq. Bu şəhərin mö'tədil havası, vəsi' və xoşayənd mənzərəsi vardır. Ələlxüsüs, bu şəhərin çox arif, çox həlim və xoş adamları vardır ki, hər kəsin üzünə baxıb o saatda bilirlər ki, nə hörmətə layıqdır və nə karın sahibidir. Belə ki, Mirzə Həsən ağa (əstəğfərullah, Təbriz müctəhidi) Təbrizdən qaçan vaxt ki, istəyir Tehrana getsin, lazım olur ki, haman Miyane şəhərinin içindən keçsin. Miyane ürfə və dənışməndləri baxəbər olaraq o saatda fəhm edirlər bu cənab nə tövr adamdır. Binaən əleyh çünki ağa müsibətli və qüssəli sayılır və Təbriz acısı hənuş damağındadır, lazım bilirlər ki, ağanı şadyanalıq ilə pişvaz etsinlər. O saatda xəbər verirlər cəmi dərbək və balaban çalanlara, kəməli-ehtiram ilə ağanı pişvaz edirlər. Vaqəən də Miyane camaatı çox arif adamlardır ki, hər kəsi öz şe'ninə layiq pişvaz edirlər.

Hərdəmxəyal

SÖHBƏT

- Səlaməleyk, məşədi. Ay xudahafiz, xudahafiz! Vallah, nə qədər istəyirdim səni görə, mümkün edə bilmirdim, bu gün Allahın mənə böyük iltifatı olubdur ki, səni gördüm.

- Əleykəssalam, Hacı, məşallah, sizi də görmək olarmış? Sənin canın üçün, heç bir dəqiqə də üreyimdən çıxmıyıbsan. Mən də hey istəyirdim bir səni görə.

- Məşədi, bilirsən ki, sənin üçün canımı tələf edəndəm və hər nə qulluğun olsa hazıram.

- Vallah, Hacı, yaxşı oldu səni gördüm, bu günlər əhvalım xoş deyil.

- İnşallah, bir zad olmaz, allaha təvəkkül et. Buyur, gedək bir çay içək!

- Ay ağrın alım, həmd olsun, öz canım salamatdır, amma işlərim yaxşı deyil. Bu günlər bir az pul gərəkdir, Allahın iltifatı oldu ki, səni gördüm.

- Dükana keç qaldım, mənə bağışlayın, məşədi, inşallah, genə görüşərik...

ZƏNG

O vaxtdan ki biz "Qeyrət" mətbəəsində başlamışıq divar təqvimi çap etməyə, bizə Bakı, Nuxa və Tiflis müəllimlərindən yüzdən artıq şikayət kağızı gəlib ki, nə səbəbə xaçpərəst bayramlarını biz qırmızı vərəq üstündə çap edirik.

Müəllimlərin də giley etməyə haqları var, çünki bu yazıqlar həmişə gecə və gündüz intizardadırlar ki, kəlisə bayramları yetişsin və müsəlman uşaqlarını ötürüb, özləri də gəzib rahat olsunlar. Əlbəttə, əgər bu cür bayramlar qırmızı vərəq üstündə çap olunsalar, müəllimlər haman saat görürlər ki, bu gün bayramdır və uşaqları ötürürlər.

Buna bizim heç sözüümüz yoxdur, amma müəllimlərə biz bir belə təklif etmək istəyirik:

Xaçpərəst bayramının axşamından başlamış kəlisələrin zəngi həmişə çalınar. Biz müəllimlərə məsləhət görürük ki, təqvimə möhtac olmasınlar və bizi də artıq xərcə salmasınlar. Həmişə kəlisənin zəngini eşidən kimi bilsinlər ki, sabah "prazdnik"dir və uşaqlara xəbər versinlər ki, dərəcə gəlməsinlər.

Məsələn, indi Tiflisdə müfti və şeyxülislam məktəblərinin uşaqları iki həftədir ki, küçələrdə bazar halvası atarırlar, çünki məktəblər bağlanıb. Yə'ni bu qaydanı hökumət qoymuyub və qoymazdı da. Nökumət bir belə insafsız qərarı eləməzdi ki, müsəlmanların ruhani məktəbləri xaçpərəst

bayramlarını saxlasın və tətil ələsinlər. Bu qaydanı müsəlman müəllimləri özləri qoyub.

Xülasə, bizə qalsa, təqvimin heç lüzumu yoxdur: elə kəisanın zəngi çalınan kimi lazımdır bilmək ki, sabah dərs yoxdur, vəssalam.

Circirama

İDARƏDƏN

Hər kəs paket içində bizə pul göndərsə və pulu poçtxanada paketin içindən çıxartmış olsalar idarəmiz cavabdeh deyil.

ƏDƏBİYYAT

(Şahnamə)

Şəhim, tacidarım,
qəvi-şövkətim,
Mələk-ehtişamlım
fələk-rüf'ətim!

Əgər lütfə sorsan əhvalımı,
Bu naməm sənə bildirir halımı:
O gün ki hüsurundan ətfi-ünan
Edib, suyi-Təbrizə oldum

revan.
Bu əzm ilə kim sif tək cəng
edəm,
Mücahidlərə ərsəni təng
edəm,

Fədailəri öldürəm xan ilə,
Biyənbanları dolquram qan ilə.
Rikabimdə bir tovsəni-badpa,
Açılmış başım üstə zərrin liva.
Yəminü yəsarimdə sərhənglər,
Nə sərhənglər?

Rüstəmi-cənglər!
Qoşun seyl tək rüberudə
revan,
Həşəm xeyl tək hər tərəfdən
devan.
Boyunlarda yeksər

qətari-fişəng,
Revolverlər əldə həmayil
tufəng.
Çalınmaqda şeypurlar, naylar,
Ucalmaqda ləşkərdən urreyilər,
Çəkilməkdə ərəddədə tuplər,
Təbillərdə fəryadi-

gup-guplər...
Bəli, mən bu fərxəndə
iqbal ilə,
Bu şövkətlə, sətvətlə,
iclal ilə...

Ötüb qatladım yolların
 az-çoxun,
 Gəlib ta ki Təbrizə oldum
 yoxun.
 Buyurdum çalinsın neyü
 kuslər,
 Və getsin xəfi şəhrə casuslər.
 Bu iş fikr edirdim ki,
 bir dolmadı,
 Ha mən söylədim, bir gedən
 olmadı.
 Gəlib qeyzə hökm eylədim
 ləşkərə,
 Açın şəhrə üç yandan od
 bir kərə.
 Açıldıqda atəş edərdin güman
 Ki göyden yere od yağır
 nagehan.
 Fədailərin tənə düşdü işi,
 Ölüb ordaca qaldı doqquz kişi.
 Görüb çün bu övzai Səttarxan,
 Urub şir tək nə'rə çəkdi
 fəğan:
 Mücahidlər! Ey qeyrətin
 kanları!
 Qənimət bilin boylə
 meydanları.
 Həyatın qalır bizdə son saəti,
 Ağırdır bu son saətin qiyməti.
 Nə bir xidmət etmişsəniz
 millətə,
 Bütün bəstədir işbu bir saətə.
 Bu söz boylə tə'sir edib
 ləşkərə,
 Hamı canü dildən dedi
 bir kərə:
 Nə ölmək? Biz öldürməyə
 hazırık,
 Gər ölsək də bu əmrdə
 şakirik.
 Deyib bu sözü şəhrdən
 çıxdılar,
 Elə qızdılar: təhrdən çıxdılar.
 Mücahidlərin cünbüşündən
 haman,
 Deyərdin ki, bir məşşər oldu
 əyan.
 Düşüb səcdəyə cümlə
 ıxlas ilə,
 Niyaz etdilər niyyəti-xas ilə.
 Durub bir sağa, bir sola
 getdilər,
 Qəfildən bizə bir hücum
 etdilər.
 Yəmini yəsərə qatıb urdular,
 Bizi əzdilər, döydülər, qırdılar.
 Dədəm vay! Məgər boylə də
 cəng olur?

Hələ lap uzaqdan nəfəs
 tənəg olur.
 Xüsusən məgər boylə də xan
 olur?
 Bu sətvətlə də mərdi-meydan
 olur?
 Bu halı görüb xiyərəndi
 gözüm,
 Cəhənnəm qoşun! Ölmüş idim
 özüm.
 Dedim yaxşıdır bir dağa
 dırmaşım,
 Əlimdə səlamət qala ta başım.
 Qaçıb mərdü mərdanə çıxdım
 dağa,
 Baxırdım o yerdən sola, həm
 sağa.
 Nə gördüm qaçır tülki - nisbət
 qoşun,
 Özün də görəydin gələrdi
 xoşun.
 Haray basdım ax, vay, aman
 qaçmayın!
 Davam eyləyin, bir zaman
 qaçmayın!
 Sözüm batmadı ləşkərin
 beyninə,
 Ox! Ox!.. Batdı ox Dövlətin
 eyninə.
 Qoşun qaçdı boşlandı
 meydani-cəng,
 Bütün getdi yağmaya topü
 tufəng.
 Çü gördüm olur vəz'i-halım
 təbah,
 Gətirdim iyirmi qazağa pənəh.
 Yanan qəlbimə sanki su
 saçdılar,
 O yerdən alıb da mənə
 qaçdılar.
 Budur surəti-ərzi-halım
 mənim,
 Mücahidlər ilə cidalım mənim.
 Qəvi-şövkətim! İndi fərman
 nədir?
 Buyur, hazıram, baş nədir,
 can nədir?
 Əgərçi qaçarkən atı
 yormuşam,
 Genə hər nə hökmün ola
 durmuşam.

Yazıldı Eynüddövlə tərəfindən

Nazimi Əbunəsr Şeybani

GƏNCƏ

1) Dekabrın iyirmi altısında cümə günü məktəbi-ruhaniyyədə "tövzii-mükafat" bəstilahi-rus "akt" oldu. Səhnədə köhnə məktəb üsulu göstərildi ("Qan ocağı"ndan bir pərdə): falaqqa, nar çubuqları, diz üstə yırğalana-yırğalana dərs oxumaq. Əhali köhnə məktəb üsulunun yaxşılığını və mənfəətini düşünüb çox xoşnud oldu; hazırundan Mirzə Sadıq əhsən-əhsən deyib alqışladı. Camaatın ürəyi elə yumşaldı ki, səhnədə şagirdlərin biri ərəbcə bir qit'ə oxuyanda hökür-bükür ağlamağa başladı. Yazıqlar elə güman elədilər ki, tə'ziyə məclisindədirlər; buna görə boylə qərar qoyuldu ki, genə köhnə ata-baba üsuluna qayıdılın və bu il məktəbdən çıxmış iyirmi bir mərsiyəxan məhərrəm ayında bir neçə gün mərsiyə oxusunlar ki, Gəncənin maarif və mərsiyəxan-pərvər əhalisi feyzdən məhrum olmasınlar. Mərsiyəxanlarımız diplomludurlar, özləri də iyirmi bir dənə, Qafqazın hər yerinə çatar. İmtahandan yaxşı çıxanları Naxçıvan, Bakı və Qubaya göndərəcəklər, qeyr şəhərlərə də istəmək olar.

2) Şəhər böyük bir həyəcana düşüb qırmızısaqqal, qarasaqqal hacı, kərbəlayı, məşədilər saqqallarını buluya-buluya söylüyürlər ki, Axund Pişnamazzadə lap "təzə müsəlman" olub, çünki nitqində dedi ki, həzərat, köhnə üsul ilə üsuli-cədidin təfəvütünü görün, məktəbə kömək edin, nicaatımız məktəbdədir... Hacılar boylə qərar qoydular ki, təzədən genə də "danosbazlığa" iqdam olunsun, çünki axundun sözlərindən və camaatdan kömək istəməyindən boylə anlaşıldı ki, niyyəti əhalini soymaqdır.

3) Ayın 24-də şəhərə böyük bir səs düşdü. Hamı bir-birinə deydi, iranlılar konsul təvəssütü ilə qubernatora asi oldular... İxtişaş səbəb genə bir "intelligent" olmuş, mərdimazar doktor Ağayev bir pristav da götürüb

düşdü çayçı dükənlərinin canına ki, nə var, nə var, mən tirək və tirək çəkənləri axtarıram, gerek bu tirəkxanaları bağliyam və qoymuyam ki, gəncəliyə də iranlılar kimi tərəqqi edib tirəkə adət eləsinlər... Yazıq doktor elə bilir ki, Xanlıq karvansarayından bir də daş qastindən beş hoqqa (tirək çubuğu) ilə, bir givrəkə tirək tutmaq ilə bizə bir şey eliyə biləcək; zərəri yoxdu, qoy bu iki tirəkxana bağlansın, o biri çayçıxanalarda çəkərik; mərdivə mazarlıq doktorun özünə qalar... Camaatı özündən razı eləməkdən isə daha da narazı eliyir... Yazıq çayçıların ruzilərini kəsir... Beş-altı müsəlmanı çörəkdən salır... Axi bu yazıqlar da tirək satmaq ilə dolanırlar... Bu da bizim müsəlman doktoru... Nə deyim... Allah özü imanını dürüst eləsin...

Bir nəfər hacı

MƏTBUAT

"Vətq" yazır:

Səmərqənddə "Bolğur" səhrasında rus kəndləri salınacaq.

Bu səhrada kanallar qazıb Zərəfşan nəhrindən su gətirib sulu-yacaqlar. Bunun məsarifi Buxara hökuməti ilə sət müsəlmanlarının kisəsindən çıxacaqdır.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Pruskeviçlərin mədəniyyəti bundan artıq ola bilməz. Bununla belə, bütün ömürlərini həcc yolunda, mütrübbazlıqda keçirən bir hökumət, bir millət barəsində belə şeylər təəccüblü deyil.

.....

"Nicat" cəmiyyətinə ərizə verənlər gecə kurslarına zərər vurduqlarından ötrü məhkəməyə şikayət olunacaq.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Şəkk yox, sudya "Nicat"dan soruşacaq ki, oxumağa ərizə

verənlərin müsəlman olduqlarını bilirdiniz, ya yox? Əlbət, deyəcəklər ki, - bəli! O halda sudya şikayəti kifayətsiz qoyacaq.

Biz də məsləhət görürük ki, nicatçılar nəhaq yerə özlərinə zəhmət verib iki dəfə zərər çəkməsinlər.

"VƏQT" YAZIR

Osmanlı millət məclisinə Anadoludan qoca, yumuşaq vəkillər gəldi. Bunların içində zamanədən bixəbər pək çox cahil mollalar da var.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Ya bu xəbər yalandır və ya soltanın öz nitqində dedi ki "32 il əvvəl millət məşrutəyə hazır olmadığı üçün birinci məclisi dağıtdım və ondan bu yana camaatı məşrutəyə (?) hazırladım, indi hazır görüb məclisi genə açdım" sözləri yalan olmalıdır.

İSTANBULDA ÇIXAN "TƏNİN" YAZIR:

Sultan öz nitqində deyib: qanuni-əsaslı saxlayacağımıza söz verirəm.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Bu sözlər 32 il əvvəl də verilmişdi, Məhəmmədəli şah da üç dəfə Qur'ana and içib.

Aciz və çarəsiz vaxtlarda söylənən bu kimi söz və andların başa yasdıq qoymağdan özgə bir şey olmadığını tarix bizə göstərdi.

Doğru söz budur ki, genə osmanlı şairi deyir:

Osmanlılar bu gün oldu

müzəffər,

Fəth etdi yenidən vətəni

əsgər.

Açdı məb'uslara yolu

süngülər,

Yaşasın Niyazi, yaşasın Ənvər!

KƏFƏN

Hər kəs istəyir ki, cümə günü alış-veriş eləsin və müsəlmanların töhmətindən qurtarsın - mən ona bir "fənd" öyrədim. Bir gün Lənkəranda Hacı Həsən adlı bir tacir cümə axşamı bir nəfəri öyrədir ki, "sabah gəl məndən kəfən istə və de ki, ölümüz ölüb". Cümə günü həman şəxs gəlib kəfən istəyir və çünki kəfən istəyəni rədd etmək olmaz. Hacı Həsən dükanı açıb bir qədər kəfənlik ağ kəşib verir alıcıya və deyir ki, "əyləş, sidri-kafur üçün uşaq göndərim". Uşaq gedib iki saat gəlmir və o gəlincə Hacı Həsənin dükanı iki saat açıq qalır və bu iki saatda hacı müştərilərə yüz manatlıq şey satır. Hər kəs istəyir ki, cümə günü alış-veriş eləsin, Hacı Həsən kimi eləsin. And içə bilərəm Pirverdinin gopuna ki, heç bir nəfər də bədgüman olmaz.

Qızdırmalı

POÇTA QUTUSU

Batımda "Sarsağ"a: Məsləhət olmadı.

Qubada "Məşədi Furuş-qulu"ya: Məsləhət olmadı.

Novobayazıtda müxbirimizə: Məzrə kəndində bir cavanın barəsində yazdığınız sözlər çap olunmalı mətləb deyil.

"Gözətçi"yə: Gözümüz ilə görməsək və qulağımız ilə eşitməsək, o cür töhmətli sözləri axundun barəsində yazma bilmərik.

Kürdəmirdə qəzetə maraqlısına: Keçəllər barəsində yazdığınız mülahizə düz deyil. Biz öz cavabımızı sora verəcəyik.

NAXÇIVAN

Hər kəs bundan sora Səttarxanın adını çəksə, onu tərifləsə və ona kömək çıxsa, mən yerinə mə'lum edərdəm.

Danabaş kəndinin əmmaməli jandarması Hacı Molla Ələsgər

NƏSİHƏTİ-HÜKƏMA (Şe'rnən)

Molla əmi, sən allah, -
bu şe'rimi çap elə,
Eyləməsən bunu bil -
səni tutub aparram.
Səadət uşkoluna -
qataram tənbeh otağına.

Əvvəlinci nəsihət:

Əgər azarlı olsan,
Ye ənciri, üzümü.
Özünü də ver yelə,
Bir-iki gün səbir elə.
Oyan-buyan olarsan,
İgid oğlan olarsan,
Nəinki həkim belə gəldi,
Dava-dərman belə getdi.

İkinci nəsihət:

Əgər ki yel əsməsə,
Əlac lap asandır.
Boz qatırı tutgilən,
Yalın bir az qırxgilən.
Sora söyüd ağacın
Üç dəfə tərpetgilən.
Əgər külək əsməsə,
Onda belə degilən:
Anamın ilkiyəm mən,
Qaraca tülküyəm mən,
Şimal yeli əsməsə,
Evini yıxacağam mən.
Bir neçə gün belə eləsən,
Əlbəttə, yel əsər.
(Mabə'di var)

Dərdmənd

NİKİR-MINKİR

Cəmi qəzetə oxuyanları əvvəl qəbrə qoyanda nikir-minkir gələcək ölənün yanına və deyəcək: "Yaz". Ölü deyəcək: "Nə yazım?" Nikirin deyəcəklər: "Nə qədər qəzetə oxumusan?" Ölü deyəcək: "Qələm və mürekkəb yoxdur". Nikirin deyəcək: "Barmaqların qələm və ağzının suyu mürekkəb, gerekə tamam oxuduqlarını yazasan".

Xasayurt mollası Şeyx
Ne'mətulla axund

TAPMACA

Yumruqdur e'tiqadım,
Xəlqi basıb fəsadım,
Hazır durub cəlladım,
Zülmü sitəm muradım,
Hər yerdə vardır adım.
Tapın görək kimdir bu adam.

VIYANADAN MƏKTUB (50-ci nömrədən sora)

Odur ki, mən də Türkiyə yolu gəlib Səmərqənddə düşüb (əz-rahi-rəiyyətpərvəri) bir nəfər rəiyyətimizin evində düşdüm. Gecə keçdi, sabah bir də gördüm bir paket kəməli-ədəblə mənə verildi. Açıb nə gördüm: Lailahə illəllah! Kaş kor olaydım bu ləfzi oxumuyaydım; gördüm başda yazılıb "Təzə məktəb!! Siz də bura bir qədər ianə mərhəmət edin". And olsun Qasım bəy məscidinin azançısının canına, gözlərimdən od parıldadı. İlanın zəhləsi yarpızdan gedər, o da gəlib ilanının gözünün qabağında bitir. Biz bu cür ləfzlərin əlindən başımızı götürüb qaçıraq, burada da əl çəkmirlər. Səmərqənd şəhəri kimi bir qəflət dəryasında da "elm", "məktəb" ləfzləri var imiş. Allahü əkbər, pərvərdigara, bular nə naxoşluqdur milləti bürüyüb? Allah, özün də bizə rəhm qıl. Qərəz, kağız gətirəni bir dil ilə əkdik ki, inşaallah, sabah təqdim edərim. O ki o yana döndü, firsəti fot eləməz heç xan məgər nadan ola, forən göndərdim neçə fayton gətirdilər. Heç bil-mədik ki, çul-palasımızı necə yığışdırdıq, dolduq faytonlara, asda qaçana Şeyx Ne'mətullah qənim olsun.

Axı sizdən soruşuram, cənab axund Molla Nəsrəddin, mən bulara ianə nə verəydim? Bir balaca mücri firuzə daş-qaş idi, bir 20 və 30 min manat da bəratibangdı ki, o da olmazdı. Bir üçdörd min manat da ki xırda xərclikdi. O da ki olmazdı. Dəxi mən ianədi, nə zəhrimardı hardan ve-

rəcəkdim? Hamı 30 qəpik xırda pulum var idi ki, onu da qonaqçının nökrinə ən'am verdim. Füzullar nə qəbahətlərin anlıyırlar, nə xalqın şənü vəhşiyyətin mülahizə edirlər: məktəb, ianə, filan. Qərəz, qibleyi-ələmin dövlətindən, sizin mərhəmətinizdən səlamət çatdıq vağzala, bir tövrle tələm-tələsik biletə istənpel vurub yola düşdük. Acığımdan ev sahibinə xudahafis də etmədim. Xəyalım Daşkənd, Orenburq, Moskvada hərəsində düşüb bir neçə gün qalmaq idi, amma vilayətə kimi heç dalıma da baxmadım. Xəyal elədim ki, bir şəhərdə düşdüm, bəlkə orada da bir paket itələdilər biləyimizə. Qərəz, cin bismillah adı eşidən kimi kağızın başındakı "təzə məktəb ianə" ləfzi burada da yadıma düşəndə də dirim-dirim əsirəm.

**İmza: Məkkə adı ilə
Firəngistana qaçan xani-
vəzir-i-ticarəti-sabiqi - İran**

E'LANLAR

Divar təqvimi

Tiflisdə mətbəədə 30 qəpik, özge şəhərlərdə poçt xərci ilə 40 qəpik.

Kardonun üstündə Rusiya müsəlmanlarının halı gözəl bir surətdə təsvir olunduqdan özge kənarlarında Osmanlı məclisinin rəisi Əhməd Rza, prins Səbahəddin, Osmanlı hürriyyət qəhrəmanlarından Niyazi və Ənvər bəylərin şəkilləri vardır.

Mərhum Cahangirxanla Məlikülmütəkəlliminin şəkilləri bizdən asılmıyan səbəblərə görə heyif ki olmadı.

Ştrixerin diş müalicəxanası, Erivanskaya ploşad, Puşkin küçəsi tərəfindən.

Эриванская площадь, съ стороны Пушкинск.ул.

Dişləri doldurur qızıl ilə, farfor ilə və qeyr. Kauçukdan və qızıl-

dan diş qayırır. Ağrısız diş çıxardır. Müalicəxanada məxsusi cərrah var. Naxoşlar qəbul olunur saat 9-dan axşam saat 7-dək. Qiymətlər taksa ilədir.

E'LAN

"Molla Nəsrəddin"-in əvvəlinci ilinin cildlənmiş kitablarından bir neçə ədəd hazırdır. Qiyməti idarəmizdə 6 manat, poçta xərci ilə 6 manat 50 qəpikdir.

"KİTABÜL-BƏYAN"

"Fətəfsirül-Qur'an"

Bu ad ilə tərcümeyi-Qur'ani-şərifin əvvəlinci cildi (15 cüz) 492 səhifədə çap olub, talib olanlara göndərilir və bundan sonra 16 səhifə çap olduqca göndəriləcəkdir. İştirak haqqı Tiflisdə 3 manat 50 qəpik, başqa şəhərlərə göndərmək xərci biz ilə 4 manat 25 qəpikdir, mücəllid 40 qəpik ziyadədir.

On cild alanlara bir cild hədiyyə olunur.

Адрес: Тифлисъ 6 уч. фабричн. тупикъ с.д. № 2 Ахундъ М.Г. Мовла-заде.

Tiflisdə "Qeyrət" mətbəəsində çap olundu.

Müdir və baş mühərrir:
Cəlil Məmmədquluzadə.

1865 r.

1870 r.

1882 r.

1896 r.

Rus və Amerika rezin manufakturasının şirkəti
Firması "TRIUQOLNİK"

(yə'ni Üçguşəli)

Peterburqda

Karxana şeyləri.

Çəkən rezin qayıqları.

Rezindən və pinkadan qayırılmış qollar.

Azbestdən kartoni şeylər.

Cərrah və təbabət şeyləri.

Örtüklər və paltolar.

Rezinlənmiş parçalar.

Velosiped şinləri və hissələri.

Rezin oyuncaqları.

Toplar.

Rezin naboykaları.

Qaloşlar.

Hər qisim rezin şeyləri

və "buynuz" rezinindən qayırılmış şeylər.

1860

T.P.A.P.M.

С. ПЕТЕРБУРГЪ

Təvəqqə edirik hər bir sifarişləri göndərmək

"LEOPOLD NEYSELLERİN"

ticarətxanasına.

въ торговый домъ

"ЛЕОПОЛЬДЪ НЕЙШЕЛЛЕРЪ"

Тифлисъ. Эриванская площ., домъ Кредитнаго Общества.

Tiflis. İrəvanskaya ploşad, Kreditnaya Obşestvanın evində.

Xahiş edənlərə preyskurant tə'xirsiz göndərilir.

ПРЕЙСЪ-КУРАНТЫ ПО ПЕРВОМУ ТРЕБОВАНИЮ ВЫСЫЛАЮТСЯ
БЕЗПЛАТНО.

М О Л Л А   Н А С Р Е Д Д И Н Ъ

4 января 1909 г.

(четвертый годъ)

№ 1

Подписная цена

Въ пределахъ России:

На годъ .....5 руб.

1/2 года .....3 руб.

3 месяца .....1 р. 60 к.

За границу

На годъ ..... 6 руб.

1/2 года ..... 4 руб.

Плата за объявления

Количество объявлений	Стоимость строки летита		Стоимость целой страницы	
	вперед	после	вперед	после
	текста	текста	текста	текста
Один разъ	10 коп.	7 коп.	30 руб.	21 руб.
отъ 2-хъ до 13-ти разъ или 1/4 года	8 коп.	6 коп.	24 руб.	18 руб.
отъ 14-ти до 26 разъ или 1/2 года	7 коп.	5 коп.	21 руб.	15 руб.
отъ 27-ми до 52-хъ разъ или целый годъ	6 коп.	4 коп.	18 руб.	12 руб.

Редакция помещается на Давидовской ул., д.№24. Адресъ для писемъ и телеграммъ: Тифлисъ, "Молла Насреддинъ".

Yer üzündə ən yaxşı patentli

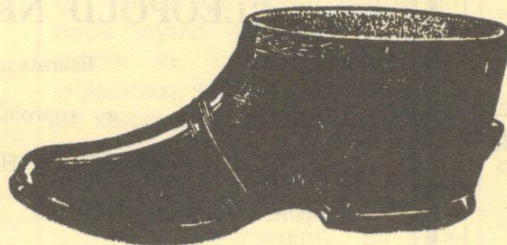
“PRAVODNİK”
qaloshları

1888 1897

Bərlikdə, fasonunun gözəlliyində və rahat geyilməkdə birinci yer qazanıblar. Möhkəmliklərini alıcılar özləri təsdiq edəcəklər.

Г А Л О Ш И
“ПРОВОДНИКЪ”
ПАТЕНТОВАННЫЯ

ПЕРВЕЙШИЯ ВЪ МИРЕ ПО ВЫСШЕЙ ПРОЧНОСТИ,
ДОБРОКАЧЕСТВЕННОСТИ И ИЗЯЩЕСТВУ ФАСОНОВЪ
Бесусловное ручательство за беспримерную прочность каждой пары.

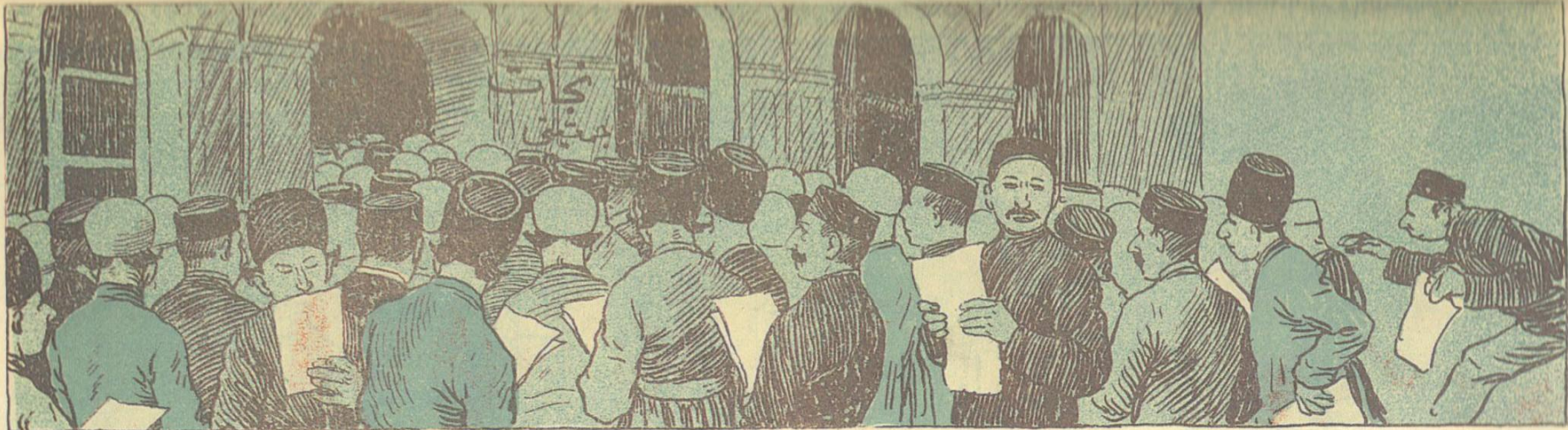
München - Veys

Bütün Qafqazda
vəkil

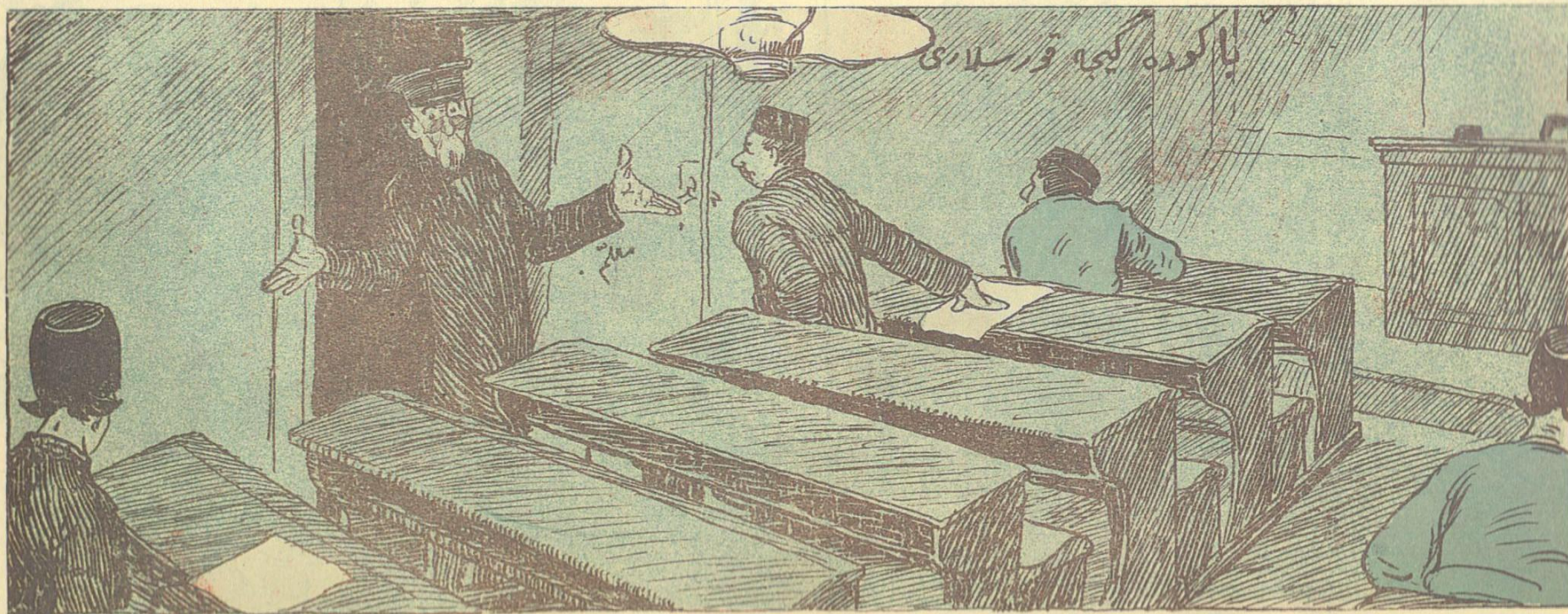
“PRAVODNİK” QALOŞLARI

Tiflis - Bakı

Biz oxumaq istəyən iki yüz müsəlman "Nicat" cəmiyyətindən təvəqqə edirik ki, bizə tezliklə gecə kursları açılınsın və hamı xərcləri boynumuza çəkirik.

- A balam! İki yüzdən elə bir cüt, bir tək?..

ایندی .

Pruşkeviç: Sədaqətli Qafqaz müsəlmanlarını biz görək çox istəyək...
(Allah bədnəzərdən saxlasın)

اول لرده .

Xain müsəlmanları bərk sıxmalı ki, Osmanlının

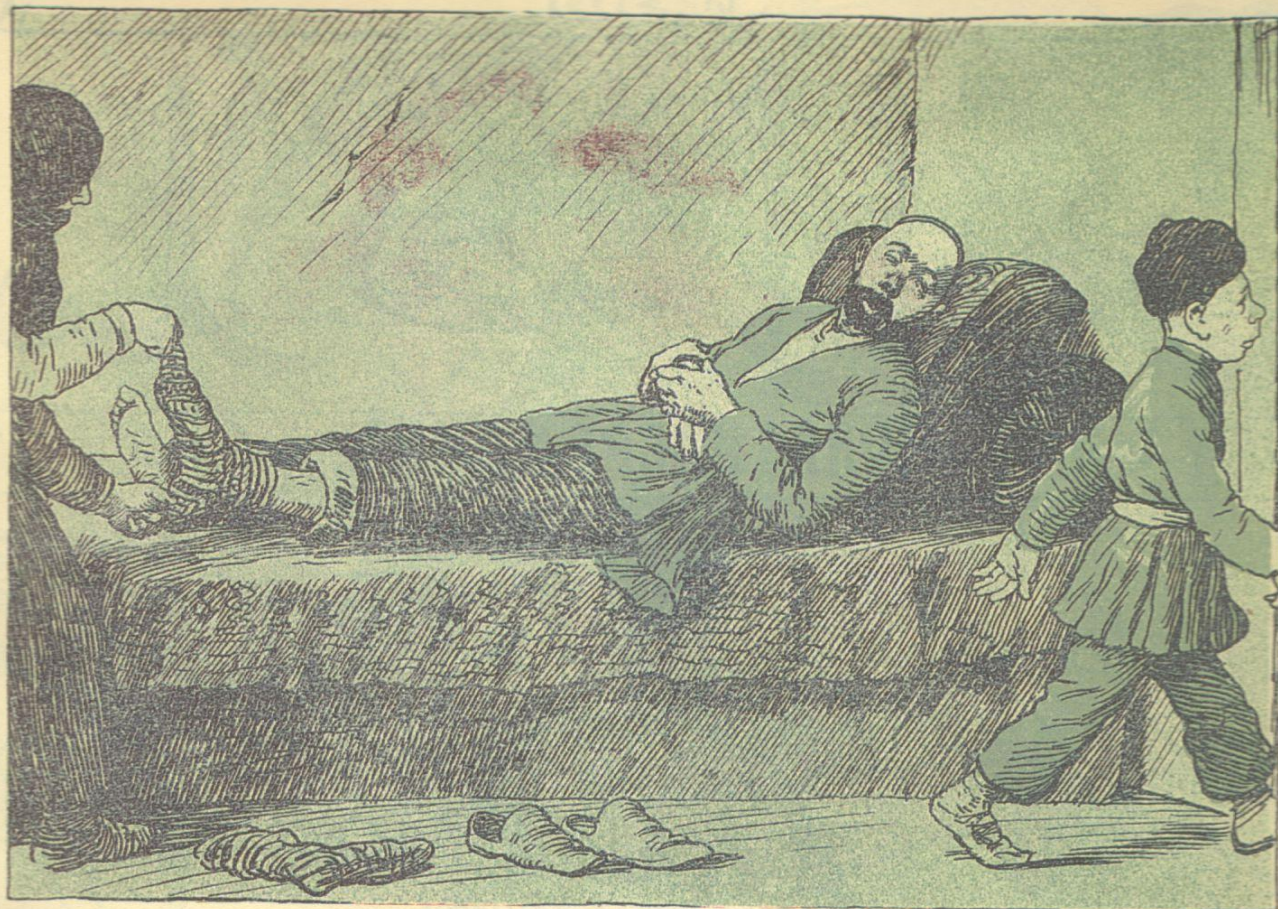

ملا نصر الدین

№2. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ قیمت ۱۲ فک ۲

Bala, durma get işləməyə. (Şəkiddə)

Bərəkallah, oğlan, burda genə gündə on qəpik qazanarsan: məktəbdə nə var?

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
 6 aylığı - 3 manat
 3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
 Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
 6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
 Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kantor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
 Тифлиς, Давидовская ул., д.24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə.

Тифлиς, "Молла Насреддинъ"
 Редакция журнала "Молла Насреддинъ"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətri 10 qəpik,
 dal səhifədə 7 qəpik.
 Adres dəyişmək haqqı 3 dənə yeddi qəpiklik markadır.

1 məhərrəm 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 11 yanvar 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение
 Головинский проспект, № 9.

GRAMOFON

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9.

Burada göstərilən fabrika nişanəsinə lazımdır diqqət etmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişanə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Qramofon .....ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Qramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyrə.

Qramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq
 məclisi qurmaq olur.

Qramofon .....dünyada əvvəlinci danışan maşınadır
 və həmişə əvvəlinci olacaq.

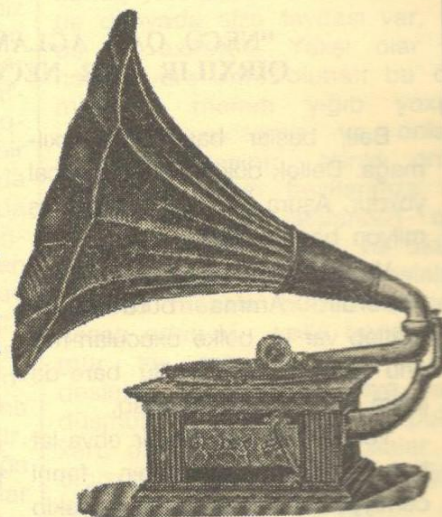
Bizim maşınaların tərif: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təbii səsləri öz halətində çıxardır.

Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaaları 75 qəpik, "grand" adlıları bir manat 50 qəpik hər biri.

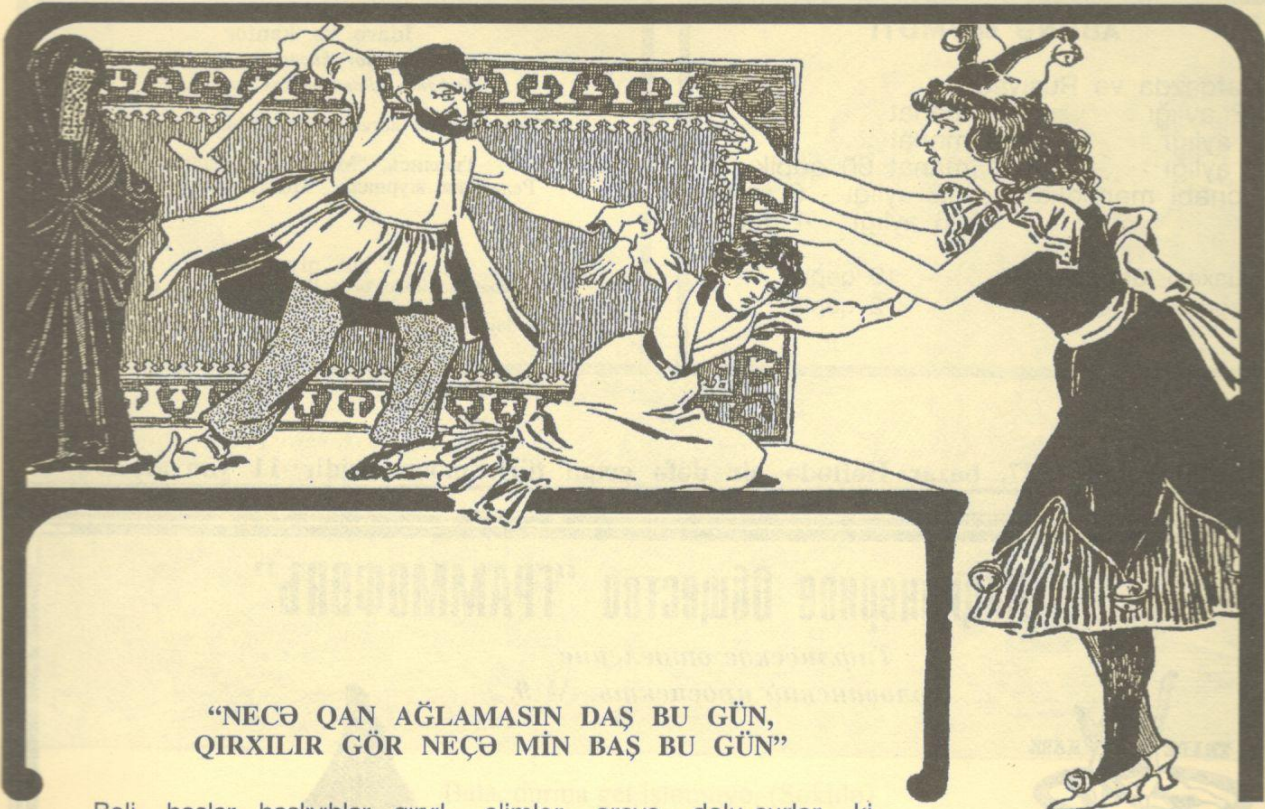

Məsləhət görürük aşağıda ad verilən çalğıçı və sazandaların çalib-oxumaqlarına heç olmasa imtahan üçün qulaq assınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna. Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzən Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança). Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnacılar: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!
 Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

**“NECƏ QAN AĞLAMASIN DAŞ BU GÜN,
QIRXILIR GÖR NECƏ MİN BAŞ BU GÜN”**

Bəli, başlar başlıyblar qırılmağa. Dəllək dükanlarında ma-cal yoxdur. Aşura günü iki yüz yetmiş milyon baş yarılaçaq.

Və lakin bunlar hamısı köh-nə sözlərdir. Amma burada bir mətləb var ki, bəlkə oxucuları-mız onu eşitməmiş ola. Bu barə-də lazım bilirik bir az danışaq.

Yer üzündə qəribə bir əhvalat baş verəndə Avropanın fənni cəmiyyətləri çox xərclər çəkib adamlar göndərilir ki, təzə vüquətı elm və fənn tərəfindən öyrənsin və sora cəmiyyətə ərz eləsin.

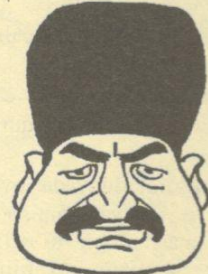
Beləliklə, Avropada elm və fənn tərəqqi eliyib.

Məsələn, Amerikanın filan şəhərində gün təməmən tutulaçaq. Qabaqca haman şəhərə hər məmləkətin coğrafiya cəmiyyətlərindən dəstə-dəstə alimlər göndərilir ki, günün tutulmaq sirlərini dəxi də yaxşı öyrənsin-lər. Məsələn, İtaliyada misli ol-muyan zəlzələ üz verib. Həm-çinin gene

alimlər oraya dolu-şurlar ki, zəlzələnin hikmətlərini mümkün qədər öyrənsinlər.

Aşura işlərimiz avropalıların nəzərində elə bir qəribə və əhəmiyyətli əhvalatdır ki, bu barədə onlar indiyədək neçə cild kitablar yazıblar. İranın və Qafqazın böyük müsəlman şəhərlərində məhərrəmlikdə Avropa cəmiyyətlərinin üzvləri həmişə piş əz-vəqt hazır olurlar və aşu-ra günü qələmi və kağızı cib-lərinə qoyub çıxarlar uca divarın üstünə və tamaşa eliyib eşitdik-lərini təfsilən yazarlar və gör-düklərinin fotoqrafiyaya əkslərini götürüb apararlar.

Bu qisim səyyahların biri dünən gəlmişdi idarəmizə. Bu cənab Lissabon şəhərində bir cəmiyyətin üzvüdür. Onun bu il Qafqaza gəlməyindən qəsdı üç mətləb öyrənməkdir.

Əvvələn: əgər baş yarmaq şər'ən lazımdır, nə səbəbə başlarını yaranların içində indiyədək birçə əmmaməli molla gör-sənmiyib.

İkinci: həmişə vaxtlarını qumar və çaxır məclislərində keçirən müsəlman "intelligentləri" nə qəsd ilə aşura günü dəstə qabağına düşüb baş yaranların qanlarını dəsməlləri ilə silirlər?

Və üçüncü: səbəb nədir ki, baş yaranların hamısı ibarətdir mehiz gəda-güdalardan, baqqallardan və çaqqallardan və bunların içində bir nəfər də maarif əhli görsənmi?

Biz bu suallara cavab verə bilmədik və qonağımız çıxıb getdi. Bu heyndə qulağımıza hatifdən bu səslər gəldi:

Bu günlərdə İranda istibdad ilə ədalət bərk çarpışır, yekə bir millətin dini, namusu, hüququ, vətəni təhlükədədir. Köməksizlik ucundan ola bilər ədalət tərəfi basılsın. Ol vaxt milyonlarca məzlumun dadı fəryadı bugünkündən artıq göylərə qalxacaqdır. Bir udum suya həsrət qalıb can verən balaların, qarınları yırtılan ana-bacıların halı Kərbəla vəq'əsindən aşağı qalmayacaqdır!

Bu gün Kərbəla meydanı Azərbaycandakı vətənpərvərlik meydanıdır. Hər kimin ürəyində bir cüzi din, namus, vətən hissi varsa, oranın qeydinə qalmalıdır. Axtılmalı qanlarımız, ehsan etməli pullarımız varsa, gözümüzün qabağında ürəklər parçalayan Azərbaycan matəmgahı durur.

Bu gün ən böyük ibadət, ən birinci din və vətənpərvərlik oraya kömək etməkdir ki, həm Allah, həm də həzrət Hüseyn razi qalsın. Yoxsa Tiflisin, Bakının küçələrində qışqıra-qışqıra gəzib yalançıqdan başımızı cızıb bir az qan axıtmaq Hüseyn övladına və Rüstəm nəslinə yaraşan igidlik deyildir.

Bu gün Kərbəla meydanı Azərbaycan meydanıdır.

Molla Nəsrəddin

SƏKKİZ MİSQAL

Neçə gün bundan qabaq Ağdam bazarında durmuşdum. Gördüm ki, bir dilicinin içində iki molla gəlir ki, lap dilicani doldurublar və camaat bunları görəndə qoyub qaçdılar. Dedim, ay canım, hara qaçırsınız; bunlar Şuşa şəhərinin lap zorba mollalarıdır. Gəlin gedək qulluqlarına salam verək. Biri dedi ki, mən getmirəm, çünki mənə görəndə turac istəyir. O biri də dedi ki, havax mənə görür nar istəyir, xülasə, yüzə kimi adamdan hər biri dedi ki, məndən filan zad istəyir. Xülasə, bu ruhani atalarımızı görəndə yaqın elədim ki, bunlar bu qış günündə millət işindən ötrü gəliblər. Öz-özümə çox şükür etdim ki, bizim də millət qeydinə qalan ağalarımız varmış. Onların gəlməklərindən xəyal elədim ki, ola bilər ki, onlar bu soyuqda gəliblər ki, camaatdan ianə yığb küçələrdə ayaqyalın gəzən yetimlər üçün bir məktəb açsınlar. Mollalar da gəlib Ağdam bazarının yavuğunda Muradbəyli adında bir yerdə mənzil etdilər. Mən də bir adamdan soruşdum ki, ağalar bu soyuq gündə zəhmət çəkib nədən ötrü gəliblər? Dedi ki, kəbin kəsməkdən ötrü. Mən bu söze inanmıyıb getdim ağaların qulluqlarına ki, görüm bu necə sözdür. Gördüm ki, məclis başdan-ayağa kimi adam ilə doludur. Mollalar da o qədər üşüyüblər ki, az qalıbdır ki, donsunlar. Birdən gördüm ki, neçə qara kəllə qənd gətirdilər. Hər birini bir mollaın qabağına qoydular və hər birinin əlinə də paket verdilər. Yəqin onun içində də pul var idi. Mollalar qəndi qabaqlarında və paketi görəndə əvvəlcə bir gənəşdilər. Sonra da bir-birinin üzünə baxıb bir gülümsündülər. Xülasə, məclisin o tərəf - bu tərəfinə baxıb öz ürəyimdə oradakı xərci hesab edirdim. Mənim hesabıma görə beş yüz manata kimi xərci olardı. İndi, ay Molla əmi, burada neçə məsələ var, onları qana bilmirəm. Mən yazım, sən də oxu: birinci məsələ budur ki, Ağdamda və ətrafında on

beşə kimi molla ola-ola Şuşa şəhərinin lap zorba mollalarının bu soyuqda sitildiyyə-sitildiyyə bu otuz-qırx verst yolu gəlməkdən mənzurları nə imiş və halonki bildir neçə nəfər zəhmət çəkib Şuşa şəhərində fəqir və yetim uşaqlar üçün bir məktəb bina etmişdilər və küçələrdə bəkar gəzib dilənçilik edən yetimləri orada oxudurdular və bu qışda və boranda qırx verst yol gedən mollalar ilə də o məktəbin arası ancaq otuz qədəm olardı. Bununla belə, o millət ataları birçə dəfə də olsa gedib oradakı yetim balaların hallarını soruşmadılar. Çünki orada qara kəllə qənd yox idi. İkinci məsələ budur ki, indiki ağalar zəhmət çəkib gəliblər, niyə birçə dəfə də olsa məclis sahiblərinə və qeyrlərə demədilər ki, bu beş yüz manatı nahaq yerə xərc edibsiniz, bunun nə dünyada sizə faydası var, nə də ki, axirətdə. Yaxşı olar ki, nahaq yerə xərc olunan bu cür minlərcə manatı yığb yoxsul uşaqları oxudasınız və onlara tərbiyyət verəsiniz, tainki onlar böyüyəndə sizin tayalarınıza od vurmasınlar və bağlarını qırmasınlar və atalarının və öküzlərinizin quyuqlarını kəsməsinlər. Üçüncü məsələ budur ki, belə hesab edək ki, kəllə qənd qoy-mur ki, mollalar bu sözləri desinlər, bəs camaat niyə başa düşmürlər ki, bu gözəl pullar xərc olub gedir və mollalar da cibəşdən məsələsindən ötrü ağızlarını ianə şamı ilə möhürlüyüblər. Belə olanda camaat gerek özləri bu pulları yığb lazım olan yerində sərf eləsinlər. Və bir də burasını da biləsən ki, mollalar haman şirni məclisində aldıkları qəndləri Ağdam bazarında dükan-dükan gəzdirib satdılar, onun da pulunu paketdəki pulun üstünə qoydular ki, yolda soyuq onlara əsər eləməsin və qəndləri satanda da birinin qəndi o biri mollaınkindən səkkiz misqal əskik gəlmişdi, ona görə də ev sahibindən giley edirdi ki, mənə qəndin balacasını veribdir. Çox ola bilər ki, suda şikayət etsin.

Kəşkül

DUA

A molla əmi, axı bəndə bir əngələ düşmüşəm, çünki bə'zi vaxtlarda gahdan bir ittifaq düşürdü Məzrə əhllərindən mənəm yanıma gəlirlər idi siğə oxutsunlar və deyirdilər ki, qızın və oğlanın başlarında ağrısı var, siğə oxuyan zaman ağrını da kəs. Mən də bunların sözlərini zarafat hesab edib deyirdim ki, elə şey yoxdur.

Bəs demə ki, var imiş: Hüseynqulu ağa prixod mollası Molla Əhməd Cənnətzadə hamam duanı bilirmiş. İş belə olan surətdə camaat məndən nifrət edib yığıldılar Molla Əhmədin başına, dahi heç kəs bəndəyə gəlib siğə oxutmurlar. Qalmışam labüd, laəlac və bu barədə camaatı da qınamaq yoxdur, çünki mən başağrısı kəsmək bilmirəm, hərçi Molla Əhmədə təvəqqə edirəm, paxıllıq edib öyrətmir. İndi əlac qalıb siz cənablara, bəlkə bir elə dua bilən molla yeri biləsiz, mənə nişan verəsiniz gedib hamam duanı örgənəm. Vəssalam.

İdarədən: yazarıq Hacı İsa Əfəndiyə, sizə o duayı öyrətsin.

NAHAR

Məktəbin hər bir yaxşılığı qal-sın kənarda, amma alış-verişə çox mənfəəti var.

Məsələn, Ağdaşda nə qədər məktəb ki yox idi - yazıq dükancılar məəttəl qalmışdılar. Amma indi allaha şükür, yaxşıdır, o da məktəbin bərəkətindən: müdir cənabları günorta vaxtı şagirdləri buraxır evlərinə ki, nahar eliyib genə gəlsinlər məktəbə. Söz yox, bunların əllisinin evi yaxın olur, gedir evdə çörək yeməyə, amma yüz əllisi doluşur bazara. Əvvəl çayçı dükanlarında çay içib, sora girirlər baqqal dükanlarına və qatıq çörək yeyib doyandan sora düşürlər bazarın canına: bir -iki saat qapaz-qapaz oynuyandan sora və "dərdmənd" baqqallardan

zarafat eliyəndən sora gedirlər məktəbə və orada, məşallah, axşama kimi genə dərsə məşğul olurlar.

POÇTA QUTUSU

Ağdaşda "Bir şagird"ə: Darülrifan (barədə) çox yazsaq, soru çıxar.

Bakıda "Bir müsəlman"a: Məhərrəmlik barəsində yazdıqlarınız doğrudur. Gələcəkdə bu barədə söhbət edirik. Qızınızı oxutmaqda görürük ki, bizim dostlarımızdan-sınız: yaşasın balaca qızınız!

İrevanda "Zəli"yə: Yazdıqlarınıza inanmırıq və bu cəhətdən çap eləmiyəcəyik. Amma and içsəniz inanırıq; məsələn, and içsəniz, Nuxada Nurəddin əfəndinin müridlərinin çomaqlarına və hamam cənabın maarif ba-rəsində çəkdiyi zəhmətlərə və söylədiyi nitqlərə.

Danabaş kəndində mollaya: Əməl olunar, amma siz də hərdən bir yazınız Baş Noraşendə "T.R." cənablarına və Axtıda "R.R." cənablarına. Keçəllər barəsində yazdığınız düz deyil.

E'LAN

Qafqaziyanın hər nöqtəsində hər bir cür tufəng və tapança gəzdirmək üçün qradanaçalnik divanxanasından şəhadətnamə alıram. Hər bir şəhadətnamənin qiyməti əlli manatdır. Xahiş edən zəvati-giram bu adrese rücu edəcəklər: ev nömrə 9999.

QABİLİYYƏT

Dünyada allah-taala üç qisim adam xəlf eliyib.

Bir qismi lap biqabiliyyətlərdir ki, heç bir şey əllərindən gəlmir.

Bir qismi də o cür adamlardır ki, ancaq onların qabiliyyəti alçaq bir şeydə və bir sənətdədir, məsələn, biri müəllimdir, incinardır, biri dərvişdir, biri, məsələn, Molla Mirabutalıb kimi rəml atmaqdan savayı dəxi özge bir iş bacarmaz.

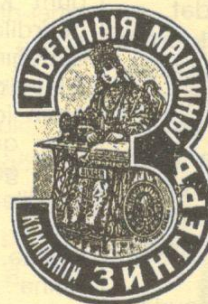
Amma bir qisim adamlar var ki, onların qabiliyyəti hər bir şeyə çatır. Məsələn, götürək Daşkənd şəhərində Seyid Cavad ağa Kirmanini. Bunun elminin intəhası yoxdur və sənətinin sayı yoxdur, qoy mən bir-bir deyim, sən bar-

ZINGER KOMPANIYASININ

TİKİŞ MAŞINLARI

KOMPANIYANIN MƏXSUSİ MAĞAZALARINDA SATILIR

Möhlət ilə
bir
manatadək
verilir.

Mağaza nişanı.

Əl maşınları

25

MANATA
VƏ BUNDAN
YUXARI

Saxtalarından ehtiyatlı olun.

Rusyanın hər şəhərində
mağazaları var.

maqlarını yum. Canım sənə desin - ölü öləndə meyit namazı qılır, çayçı dükanında iki qumarbaz bir-biri ilə hesab üstündə dava salsalar, haman saat ağa orada hazır olub onların arasına sülh qoyur. Canım sənə desin - şəhərə mütrüb dəstəsi gələndə onlara baş çəkir və şəhərdən razı yola salır. Birisi əncümənin üzvlərini söyləyə ağa rəncidə olur və deyir ki, günah üzvlərdə deyil, hürriyyətin binasını qoyan dadır. Füqəraya pul yığılanda gerek pulları ağa özü paylıya və razı olmaz ki, o pullardan füqəraya heç olmasa bir hissə yetişməsin.

Qərez, hələ sözlüm çoxdur, amma qorxuram çox danışam, adımlı qoyasan lağlağı.

Lağlağı

ÇÖP

Mən balaca olan vaxt fikrimə gəlir bizim Qafar adında bir nökrümüz var idi. Önlərinizə allah rəhmət eləsin, bir gün mənim rəhmətlik babam nədən ötrü isə nökrümüzü məscidə göndərmişdi. Nökr məscidə gedib görür ki, heç kəs yoxdur, fürsəti qənimət bilib yavaş-yavaş məscidin məhəlləsində olan gavalı ağacına çıxıb o qədər gavalı yeyir ki, bir vaxt bihuş halına gəlib yığılır. Axşam bizə xəbər olur ki, nökrümüz bərk naxoşluyub. Dərhal babam adam göndərüb cindar Molla Kazımı çağırırdı. Molla Kazım gələn kimi tas qurub başladı oxruc oxumağa. Xülasə, axırda mə'lum oldu ki, məzlum nökrin boğazında çöp qalıb. O saat Tamam xalanı getirdib çox zəhmətlə çöpü çıxartdırdıq. Baxıb gördük məscid bağındakı gavalının çərdəyi ilişib nökrin boğazında qalıb. Hə, boğaz dedim, yadıma bir şey düşdü. Car bazarında olan məscidə nahiyyə qazisi Molla Məhəmməd Seyidov neçə illər idi mollalıq edərdi. Sonra il keçdi, ay dolandı, gün doğdu, camaat rəhm edib məscidi Seyidovun əlindən aldı. Qoçaq Seyidov bi-

zim nökr Qafar kimi bunların açığına məscidə vəqf olunan bir bab dükanı xəlvətcə yazdırır öz adına. Bir günü qəflətən Seyidov yerə yığılıb başlıyır çabalamağa. Dərhal cindar uruh ölçən də'vət olunub Molla Məhəmmədin naxoşluğunu kəşf etməyə şüru edirlər. Axırda mə'lum olur ki, vəqf dükanı çöp olub qalıb bu yazıq Seyidovun boğazında. İndi, a Molla əmi, and verirəm səni Qoçana çayının kənarında olan bir nəfər çayçının imanına, dərhal bir qabil çöpçü tapıb göndərəsən bu məzlum Seyidovun çöpünü çıxardıb, onun vücudunu təhlükədən qurtarasız. Başağrısı oldu, əfv edəsiniz.

Sofi zənbil

ZƏLZƏLƏ

Bir məclisdə, üləmaların hüzu-ru olan yerdə İtaliya məmləkətində olan zəlzələ barəsində danışığ oldu. Axund Əliqulu bu zəlzələyə səbəb ora əhalisinin yoldan çıxıb xudayi-taalanı unutmalarından dolayı bər qəzəbi-ilahiyyə giriftar olduqlarını bəyan etdi. Lakin şeyx cənabları buyurdular ki, xudayi-taala yeddinci yerin altında bir öküz xəlvə edib ki, yer haman öküzün buynuzlarında qərar tutub ki, təfsilini "Siracəl-qülub" sahibi əleyhür-rəhmə bəyan edib və həmçinin Molla Fətullah cənabları da n "vəlqələm" ayəsinin təfsirində zikr edir. Haman öküz ə'zasının hansı tərəfinə hərəkət versə, o vaxt zəlzələ olar və bir qeyr rəvayətə görə allah-taala bir mələk yaradıb və yerin damarları haman mələkin əlindədir, hər vaxt hökm edər ki, filan məmləkətin damarını çək, necə ki neçə il bundan əqdəm Şirvan əhalisinə bir belə bəla nazil etdi. İndi bu iki nöqtədən biri şəkkdən xali deyil. Yəni öküz ə'zasına hərəkət verib və yaxud mələk yerin damarını çəkib.

İndi biz məəttəl qalmışıq ki, bunların hansına inanaq; hər ikisi də mö'təbər üləmalarımızdandır.

Oxuculardan təvəqqə edirik öz fikirlərini yazıb, bizi xatircəm etsinlər.

Dindar

SUALLAR

Oxucularımızdan təvəqqə edirik ki, hər kəsin vaxtı müftədir, bu suallara cavab yazıb göndərsin idarəmizə. Amma paketin üstünə marka yapışdırmasın ki, kağız tez gəlib çıxsın.

1) İki-üç il (əvvəl) Qafqazda neçə müsəlman qiraətxanası açılmışdı və indi bu saat neçəsi qalır?

2) Nuxa şəhərində hansı alimdir ki, buyurub: "Daha bundan sora müsəlmanlıq götürüldü, çünki Osmanlıda hökumət keçdi bir para oyunbazların əlinə".

MƏTBUAT

"Tərcüman" son nüsxəsində yazır: "1905-6-7-8 tamam dörd il keçdi. Rusiyada bir çox hərəkətlər və təğyirlər görüldü. Bu hərəkət dövründə rusiyalı millətlərin çoxu bir-iki imtiyaz qazandı. Ermənilərin əlindən alınmış vəqfləri, milli məktəbləri öz təsərrüflərinə geri verildi; yəhudilərə bir xeyli müsaidələr edildi; əski din starover ruslara tamam hürriyyət verildi; polyaklara genə bir xeyli müsaide göstərildi; Finlandiyaya əski imtiyazlar verildi. Kəndlilərə və işçilərə bir az yol verildi... Bu dörd ildə xüsusi olaraq müsəlmanlar nə qazandılar? Müsəlmanlar nə istədilər? Nəyə çalışdılar? Nəyə nail oldular? Olmadılarsa nə üçün olmadılar? Məsələsizlikdənmi, tədbirdə qüsurdanmi belə oldu?"

Dili, qələmi, fikri və xidməti ilə camaat üçün çalışanlar 1909-cu ildə bu sualların həllinə hümmət buyursalar, fəidsiz olmazdı".

Qafqaz mə'dən sularının idarəsi

müştərilərə xəbər verir ki, Tiflisdə idarə tərəfindən Qafqaz təbii mə'dən sularının skladı (anbarı) açılıb.

Narzan və Yessentuki, nömrə 20

Tiflis: Dvortsov küçəsində, Saracevin imarətində.

Rossiya Transport və Straxovoy cəmiyyətinin kantorasında.

Telefon nömrə 148.

Дворцовая улица, домъ Сараджева, Контора Российскаго
Транспортнаго и Страхового Общества. Телефонъ №148.

Anbarda qiymətləri:

Vaqon ilə (120 yeşik) - hər yeşiyi 11 manat 80 qəpik.

Yeşik ilə (100 yarım butulka) - hər yeşik 12 manat 30 qəpik.

Və yarım butulkalar ilə - hər biri şüşəsi ilə 14 qəpik.

Direktor S.Teleçeyev

MOLLA NƏSRƏDDİN

Nankorluq yaxşı sifət deyil. Millətimizin bu neçə zəhmət və xidmətini danmaq təcrübəli yazıçımıza yaraşmasa gerek. Hərçənd hey eşidirik ki, Molla Nəsrəddin niyə həmişə öz millətinin qüsurlarını yazır, amma ermənilərin, firənglərin, ingilislərin əskikliklərini heç yazmır, - deyirlər. Amma bunları zarafat hesab edirik, çünki biz millətimizi illər uzununu mədh edib durmuşuq.

Bu dörd ildə müsəlmanlar çox şey qazandılar: müsəlman-erməni davası oldu, çox şəhərlər, kəndlər qazandıq. Hətta bu sayədə aclara yığılan puldan çox adamlar sərvət qazandılar.

Bu dörd ildə müsəlmanlar çox şey istədilər: istədilər ki, müsəlman qəzetələri arvad məsələsindən heç danışmasınlar və arvad cəmiyyəti bir yerdə baş verən kimi vurub dağıtsınlar. İstədilər ki, bir-iki qara, qırıq zısaqqallı molla xatiri üçün yazıçılar təkfir edilsin, hamı üsuli-cədidçilərin ağızları bağlansın.

Bu dörd ildə çalışdıq ki, molla məhəmmədəminlərin, şamaxılı şeyx Həmid paşaların, qubalı molla Hacı babaların, ordubadlı mir mürtəzaların nüfuz və sərvətləri artsın.

Bu dörd ildə biz çox şeylərə nail olduq: seyid fabrikalarmız çoxaldı, İran konsullarının hümmətindən tirək və mərixanalar-

dakıların sanı artdı, Ağdaşda, Mərvdə hacı və axundların evlərində fəhişəxanalar açdıq.

Qafqazdakı iranlı, türk məktəblərində türk dilinə baykot elədik. Xülasə, nə istərsən bizdə olmadı; hə, az daha yaddan çıxaracaqdım, hamıdan ə'lası: Molla Abasqulu kimi möhtərəm və vüqarlı bir şəxs şeyxülislamımız oldu.

VƏQT YAZIR

Əlhani-eydi-səid

Mütəcəllidir ki, hər ruz və ləyalında bütün asari kəmalatı tərcümani-ülviyyəti eyd əkbər, nazənin füyuzatı. Bax, bax! Nə möhtəşəm, gör nə qüdsi təcəlliyyəti. İştə bu gün bizlər üçün əyyami-feyz və niçat.

Ülumi-təbiiyyə müəllimi

Qazizadə

MOLLA NƏSRƏDDİN

Pəh... pəh!.. Ülumi-təbiiyyə müəllimi".

Türkiyədən Avropaya qaçan İzzət paşa Türkiyəyə qayıtmaq üçün əsgər mənfəətinə cavan türklərə üç yüz əlli min manat verir.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Hər şey əslinə qayıdır. Amma oğurladığının yanında puçuq az.

MƏNƏM

Ey firqeyi-noməsləkan,

bir alimi-nadan mənəm.

İslamı cəhlə uğradan -

bir natiqi-kovdan mənəm!

Mən xəlqi də'vət eyləyəm -

müştəqi-qəflət eyləyəm,

Qərqi-cəhalet eyləyəm -

bu rəzmdə aslan mənəm!

Zahirdə mən xud aliməm -

həm rəhnümayi-aləməm...

Batində leykən zaliməm -

hər iş tutan böhtan mənəm!

Qoymam sizi kam almağa -

elm öyrənib nam almağa,

Xəlqi sizə ram almağa -

pul verməyən heyvan mənəm!

Kinü qərəzdir tinətim -

büxlü həsəddir fitrətim,

Var tazələrdən nifrətim -

xilqətdə çün şeytan mənəm!

Qoymam əvamı aldana -

dünyada ta var-yox qana;

Əhli-maarifdən yana -

min söz deyən böhtan mənəm!

Mən qanmaram xariç miləl -

dinə vurur hərdəm xələl,

Gəlməz əlimdən hər əməl -

ancaq baxan bican mənəm!

Kitab mağazası

Mağazamızda məktəblərdə oxunan hər cür dərs və qiraət kitabları və böyüklərə məxsus nəf'li kitablar var.

Təbrizin axır hallarına məxsus gözəl rəngli xəritə 60 qəpik qiymətlə mağazamızda satılır.

Adres: Tiflis, kitabfuruş Hacı Ələsgər Məhəmmədzadə.

E'LAN

1) "Hesab məsələsi" (**Задачникъ**). Bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab tə'limi üçün tərtib olunub 761 məsələsini, 237 tə'limatı-rəqəmiyyəyi və Rusiyada istə'mal olunan ölçüləri və ölçülərə dair tə'limləri havidir. Qiyməti 35 qəpikdir.

2) Gündəlik dərsləri yazmaq üçün yövmiyyə dəftəri (**Дневникъ**).

Şagirdlərə gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr qoymaq və dərsləri yazmaq üçün cədvəlləri və bə'zi digər mə'lumatı havidir. Qiyməti 30 qəpik.

Bu kitabları almaq istəyən müəllimlərə və kitabçılara böyük təvafüt qoyulacaqdır. On ədəddən əskiyyə poçta markaları qəbul olunur. Xahiş edənlərə naloj ilə göndərilir.

Adres: Gəncədə Həmidbəy Yusifbəyova, yaxud məktəbi-ruhani kitabxanasına.

Müdir və baş mühərrir:
Cəlil Məmmədquluzadə.

1865 r.

1870 r.

1882 r.

1896 r.

Rus və Amerika rezin manufakturasının şirkəti
Firması "TRİUQOLNİK"

(yə'ni Üçgüşəli)

Peterburqda

Karxana şeyləri.

Çəkmə rezin qayıqları.

Rezindən və pinkadan qayırılmış qollar.

Azbestdən kartoni şeylər.

Cərrah və təbabət şeyləri.

Örtüklər və paltolar.

Rezinlənmiş parçalar.

Velosiped şinləri və hissələri.

Rezin oyuncaqları.

Toplar.

Rezin naboykaları.

Qaloşlar.

Hər qisim rezin şeyləri

və "buynuz" rezinindən qayırılmış şeylər.

1860

T.P.A.P.M.

С. ПЕТЕРБУРГЪ

Təvəqqə edirik hər bir sifarişləri göndərmək

"LEOPOLD NEYŞELLERİN"

ticarətxanasına.

въ торговый домъ

"ЛЕОПОЛЬДЪ НЕЙШЕЛЛЕРЪ"

Тифлисъ. Эриванская площ., домъ Кредитнаго Общества.

Tiflis. İrəvanskaya ploşad, Kreditnaya Obşestvanın evində.

Xahiş edənlərə preyskurant tə'xirsiz göndərilir.

ПРЕЙСЪ-КУРАНТЫ ПО ПЕРВОМУ ТРЕБОВАНИЮ ВЫСЫЛАЮТСЯ

БЕЗПЛАТНО.

“Молла Насреддинъ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ

журнала
“Молла Насреддинъ”

Тифлисъ
Давидовская ул., д.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ
Съ доставкой.....5 руб.
За границу.....6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ
За место занимаемое строкою
петита «передъ текста» .....10 коп.
позади * * * .....7 коп.

Г А Л О Ш И
“ПРОВОДНИКЪ”
ПАТЕНТОВАННЫЯ

ПЕРВЕЙШИЯ ВЪ МИРЕ ПО ВЫСШЕЙ ПРОЧНОСТИ,
ДОБРОКАЧЕСТВЕННОСТИ И ИЗЯЩЕСТВУ ФАСОНОВЪ
Бесусловное ручательство
за беспримерную прочность каждой пары.

ВНИМАНИЮ БОЛЬНЫХЪ!!!

Въ виду появившихся въ продажѣ протѣлокъ для здоровья пошеюте Сперминъ предлагаемыхъ подъ
различными названіями, необходимо при покупкѣ обращать вниманіе на названіе

Сперминъ Песа

проф. доктора
Sperminum Pesch

и требовать таковой в подлинной упаковкѣ Органотерапевтическаго Института профессора доктора Песа и сыновей въ С.-Петербургѣ.
Все извѣстна въ русской и иностранной литературѣ многоисчисленные научные наболевшия выходящія ученыхъ и врачей надъ банальными дѣйствіями спермина при
норастеніи, старческой, нервной, невралгической, половой безжизни, при перерожденіи и такихъ заболеванияхъ, какъ малокровіи, рахитѣ, подагрѣ, хроническомъ ревматизмѣ,
сифилисѣ, чахоткѣ, брошномъ тифѣ, расстройствѣ сердечной деятельности (некрозѣ, ожирѣніи сердца), истеріи, спинной сухоткѣ, параназаль и промѣ. Описанъ исключительно въ
сперминѣ профессора доктора Песа Сперминъ - Песа и сыновей во всѣхъ аптекахъ и больницъ аптекарскихъ магазинахъ: 1) въ видѣ камей (Essencia Sperminum - Pesch) 1 флаконъ въ
3 руб., а также 2) въ видѣ порошка для подкожныхъ инъекцій (Sperminum - Pesch pro cluso) 1 коробка на 4 инъекціи - 3 руб.

При требов. литер. выслать, безвозмездно, просить указывать, болѣзни для высл. соответ. набѣл. врачей.
Органотерапевтическій институтъ, химическая
лабораторія и аптека профессора доктора Песа и сыновей въ С.-Петербургѣ,
ВАС. ОСТР. 7 линія, д. №16-181

Наимѣстие наградъ (Grand-Prix) на всѣхъ всероссийскихъ выставкахъ и наилучшее отъ всероссийскихъ авторитетовъ

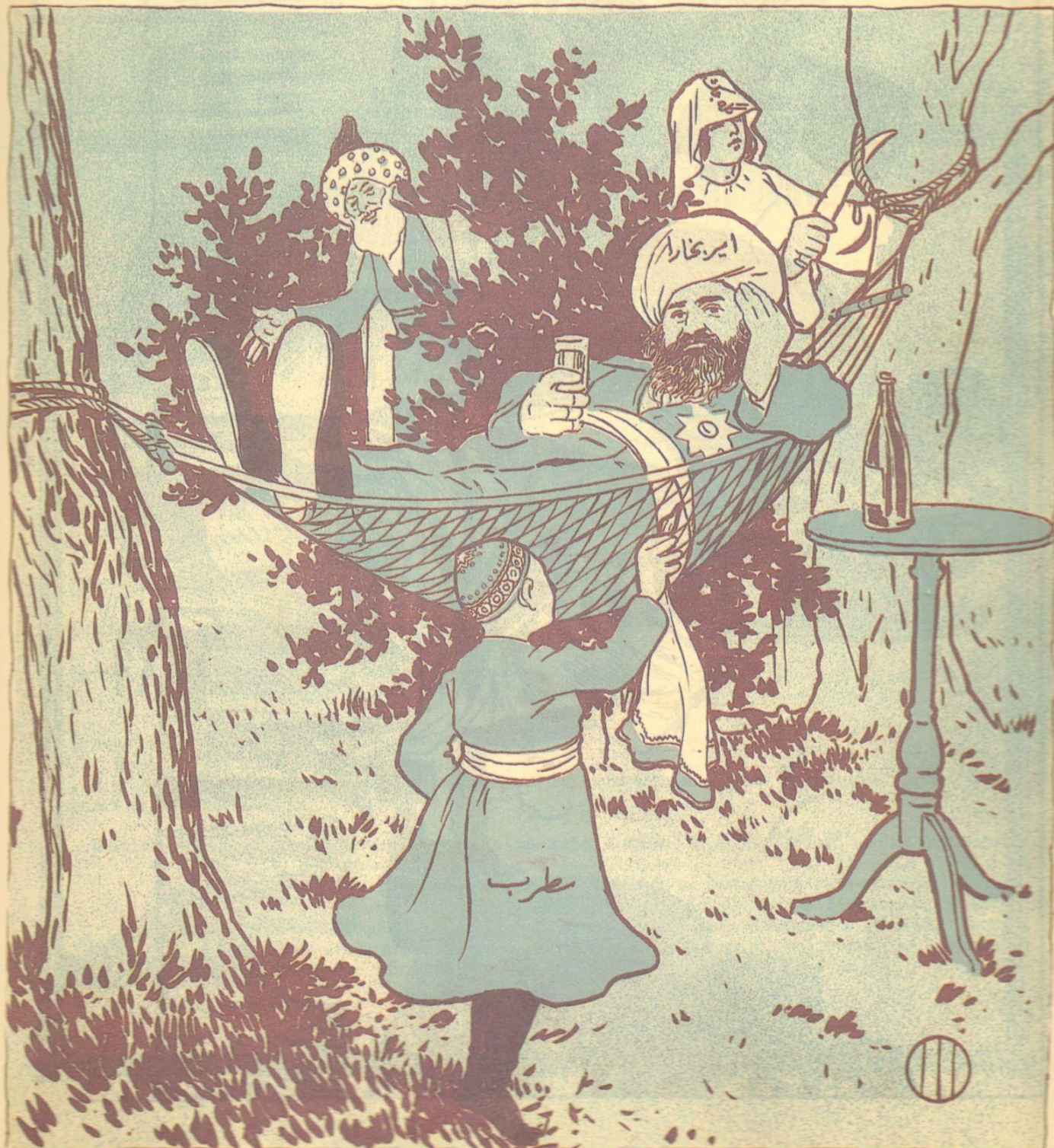

Kazan şəhərində дума üzvləri

ملا نصر الدین

№3. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДИНЪ قیمت ۱۲ فک ۳

Petrovsk şəhərində çayxana

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
 6 aylığı - 3 manat
 3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
 Əcnəbi məmlekətlərə 12 aylığı - 6 manat
 6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
 Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kantor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.

Тифлиς, Давидовская ул., д.24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə.

Тифлиς, "Молла Насреддин"

Редакция журнала "Молла Насреддин"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətri 10 qəpik,
 dal səhifədə 7 qəpik.

Adres dəyişmək haqqı 3 dənə yeddi qəpiklik markadır.

8 məhərrəm 1327, bazar

Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir

18 yanvar 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение

Головинский проспект, № 9.

GRAMMOPHON

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9.

Burada göstərilən fabrika nişanəsinə lazımdır diqqət etmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişanə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrihasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Qramofon .....ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Qramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyrə.

Qramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq məclisi qurmaq olur.

Qramofon .....dünyada əvvəlinci danışan maşınadır və həmişə əvvəlinci olacaq.

Bizim maşınaların tərifli: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təbii səsləri öz halətində çıxardır.

Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaları 75 qəpik, "grand" adlıları bir manat 50 qəpik hər biri.

Məsləhət görürük aşağıda ad verilən calgıcı və sazandaların çalib-oxumaqlarına heç olmasa imtahan üçün qulaq assınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna. Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzən Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança). Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnaçılar: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!

Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

QƏNİMƏT

Amma bu zalim Orenburq tatarlarının içindən qəribə şairlər törüyüb. Məsələn, ayıb olmasın, "Din və məişət" jurnalının birinci nömrəsində "Sədiqül-əmini" imzası ilə bir şair yazır:

Əzimətsən, əzimətsən, əzimət,
Yaşa, ey möhtərəm "Din
və məişət".

Qənimətsən, qənimətsən, qənimət,
Yaşa, ey möhtərəm "Din
və məişət".

Pəh, pəh, pəh, hələ bu cür şairləri görə-görə Hop-Hop da, Əbunəsr Şeybani də və Məşədi Sijimqulu da deyirlər ki, biz şairik.

Zarafat kənarda qalsın, amma "Din və məişət" jurnalı da doğrudan qənimətdir.

Həmin əvvəlinci nömrəsində teatr oynayanlar barəsində jurnal bir doğru təkfirnamə yazıb deyir ki, müsəlman teatrçıları şəriətə xilaf olan teatr tamaşasını mö'min müsəlmanlar içinə gətirmək ilə allah bəndələrini yoldan çıxardırlar.

Əlbəttə, bu sözlər səhihdir və əlbəttə, bir belə yazıçı müsəlmanlar üçün qənimətdir. İndi dəxi bundan sora dağıstanlı fəzilətli Əlqədari cənabları və bunun kimi qeyr üləmamız çox da özlərindən deməsinlər, çox da qızlarımızın oxuyub müəllimə olmaqlarına çalışmasınlar, yoxsa mən "Din və məişət" in mollalarını çıxardaram onların müqabilinə, onda görüm nə cavab verəcəklər.

"Qənimətsən, qənimətsən, qənimət,
Yaşa, ey möhtərəm "Din
və məişət".

Mən qorxuram bə'zi qəlbiqara cavanlarımız inanmıyalar ki, iyirminci əsrimizin içində "Din və məişət" kimi "falnamə"lərə Sədiqül-əmini kimi axmaqlar zəhmət çəkib belə uşaq oyuncağı mədhnəmələr yazalar.

Amma dünyada hər bir şey ola bilər, xülasə:

"Qənimətsən, qənimətsən, qənimət,
Yaşa, ey möhtərəm "Din
və məişət".
Əzimətsən, məzimətsən, nəzimət,
Yaşa, ey möhtərəm cin
və qəmişət".

Circırəmə

ƏMİRHACIYAN KƏNDİNDƏ

Əhməd - Axund, bu kağıza siz də qol qoyun.

Axund - Nədir o?

Əhməd - Bu məsləhətnamədir, yazdırmışıq ki, camaat mədaxilindən bizim hissəmizə düşən pul məktəbə sərf olunsun.

Axund - Rusca yazılıb, bəlkə özgə şeydir?

Əhməd - İnanmırsan bax, bu da bizim qolumuz.

Axund - Xeyr, murdar mürekəb ilə yazılan kağıza mən qol qoya bilmərəm.

E'LAN

Alimi-məşhur Şeyx Rza cənablarının göy kitabı qaib olubdur. Tapıb görəne şeyx həzrətləri behiştəndən göndərilmə sidri-kafiri və'də edir və bu tilsimi yazıb verəcək ki, o adama cin dəyməsin: Ş.İ.X.R.Z.A.

Qarın

E'LAN

Mə'lumdur ki, Gürcüstan iğtişaşından sora gürcü camaatı artıq zülməyə düşər oldu: bir çoxu vətənindən baş götürüb qaçdı, yerlər əkilmədi, alış-veriş kəsildi və axırda camaat çörəyə möhtac oldu.

Vəleykən biz müsəlmanların gürcü camaatını dost tutmağı gün kimi aşkardır. Və məhz bu

babətdən biz özümüzü borclu bilirik Gürcüstan əhalisinə xəbər verək ki, işsiz qalan balaca uşaqları göndərsinlər, biz onları prikaşşik saxlıyaq: həmi uşaqlar özləri bir tikə çörək sahibi olsunlar, həmi atalarına az-çox xərclik göndərsinlər.

**Vevlax stansiyasında
müsəlman tacirləri**

POÇTA QUTUSU

Nuxada "Ə.Ə." zadəyə: Gəlin özbaşına deyil ki, çox danışsa, boynuna kəndir salıb genə aparıb tapşırlarlar ərinə. Çox da gəlin çığır-bağır eliyir. Dağ nə qədər uca olsa, yol üstündən aşar. Allah atalarımıza rəhmət eləsin, bir qaydadır qoyublar, gerek əməl edək.

Gəncədə "bir cavan"a: Qorxursan ki, kağız düşə səbətə. Əgər çox qorxsan, Hacı Ələkbər oğlundan təvəqqə elərik ki, sənə bir dua yazsın.

Dərbənddə bir nəfər "Abid"ə: Yazmasaq olar.

E'LAN

Qafqaz müsəlman Cəmiyyəti-xeyriyyəsinin ümumi məclisi əvvəlcə 18-nə tə'yin olunmuşdu. Lakin məhərrəmliyə görə həmin məclis yanvarın 30-na tə'xir edildi.

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Cəhənnəm - Müctəhid Şeyx Fəzlullahın buraya təşrif etmək xəbəri hamı camaatı sevindirdi. Şücai Nizamın sərkərdəliyiylə bir dəstə zəbani qoşunu qıl körpüsünün yanına getdi ki, şeyxi oradan istiqbal eləsinlər. Buradakı məhafildə danışılan xəbərlərə görə şeyxə, müctəhidliyinə hörmətən, "Veyl dərəsi"ndəki ən ali imarətlərin biri veriləcəkdir.

.....
Şamaxı - Dünən gecə imamlı tərəfində göyün açıldığını bir mö'min kişi görüb.

.....
Culfa - İrandan rus sərhədinə on iki dəstə mərsiyəxan qoşunu keçdi. Ruslar qorxuya düşüb sərhəddi möhkəmləndirirlər.

.....
İstanbul - Buranın itləri miltinq qurub hökumətə şikayət elədilər ki, köhnə yoldaşları olan xəfiyələri azad etsinlər, çünki onlar gedəndən bu yana bunlar ac-susuz qalmışlar.

.....
Gəncə - "İstiqbal"ın ikinci nömrü vaxtında çıxacaq.

.....
Təbriz - Eynüddövlənin beş günlük ultimatumunun vaxtı gələn ilin dekabr ayında tamam olacaq.

.....
Bakı - Buranın İran camaatı məhərrəmin birindən on ikisinə qədər əncüməni-xeyriyyədə yığıb Azərbaycana kömək etmək məsləhəti bərpa edəcəklər. Danışılır ki, bu il məhərrəm ehsanlarını bərhəm edib onun pulunu Azərbaycan müsibətzedələrinə göndərsinlər.

.....
Peterburq - Pruşkeviç Qafqaz müsəlmanlarını çox artıq istədiyindən hökumət dairələrində çalışır ki, strajniklər müsəlmanları tufəng arxası ilə döyməsinlər, heç olmasa yumşaq qamçı işlətsinlər.

.....
Batım - Acaranın mollaları həmd olsun, bir "İttifaqi-üləma cəmiyyəti" təşkil etdilər və əvvəlinci məclisdə qərar qoydular ki, bundan sora qızların nikahını əllicə manat almamış oxumasınlar.

.....
Naxçıvan - "Pürkəndi"ni dağıdıb camaatı birəhmanə qıran Nəmu xan barəsində Molla Mahmud Çakər bura məclislərində elədiyi yağı mədhlərindən ötrü yüz "bərekallah" ilə min "əhsən və afərin" aldı.

TƏRCÜMEYİ-HALIM

Ömrümdə on dəfə ölümdən qurtarmışam:

1) Balaca uşaq idim - bir yaşında, bibim mənim ağzıma yekə parça qənd verib, qənd boğazımda qalıb. Bicarə atam-anam gedib çöpçü gətirdilər, qəndi gücnən boğazımdan çıxardılar.

2) İki yaşında pilləkandan donbalaq aşıb yıxılmışam, ağzımburnum əzilib.

3) Dörd yaşında nökrimiz məni ata mindirib, at qaldırır vurub daşa, üç ay yatmışam.

4) Altı yaşında yoldaşlarımız rus-osmanlı qoşunu qayırib dava ediblər, daş gəlib dəyib başımdan, özümdən getmişəm.

5) On iki yaşında atam mənə bir balaca xəncər alıb, mən də başıma bir dəstə uşaq yığib düşmüşəm özgə kücnənin uşaqlarının canına, neçə dəfə məni bıçaqlayıblar - yadımdan çıxıb, amma harama baxıram, yara yeridir.

6) On səkkiz yaşında bir dostumla "qeyrət" üstündə dava elədik. Az qalmışdı qəmənə soxsun qarnıma, mən revolu çıxarıb onu rədd elədim.

7 və 8) İki dəfə küçədə tapança davasında olmuşam. Bir dəfə tapança gülləsi gəlib papağımdan keçib.

9) Qız üstə bir nəfər qonşumuz ilə müddəi idim. Gecə gedib qaranlıqda ağacın altında mısıdım ki, güllə ilə vuram, fürsət olmadı. Amma az qalmışdılar məni tutub öldürsünlər.

10) Genə bir dəfə "qeyrət" üstə mənə güllə dəyib. Allah rast salıb sağalmışam.

Müsəlman

E'LAN

Ordubad mahalında Nüsnüs kəndində Hacı Mirağa Hacı Mircəfər oğlu ki əsl ocaq seyid nəslindəndir, hər gün ətrafdan ağanı ziyarət etməyə gələnləri qəbul edir. Qəribə budur ki, kor gələn gözlü gedir, şikəst salamat yola düşür, uşağı olmuyan övrətlər ağanın duasının bərekətindən haman saat onun evindəcə hamilə olur. Ağanı qarelərə dürüst tanımaqdan ötrü filcümle ağanın camaat ilə olan rəftarından da yazıram. Belə ki birisinə bir manat borc verib on manat höccət alır. Bir pud buğda verib iki pud buğda alar. Və bu ticarətin mənfəətinə ağa keçən illərdə Məkkəyə də gedib hacı oldu. Bunlardan əlavə, çox təsirli hər növ dualar yazır, o cümlədən bərekət duası, yağış yağmıyanda ağa özü yağış yağdırır və qeyrə və qeyrə... Uzaq yerlərdən ağaya dua yazdırmaq və qeyr bir işləri düşən əşxas bu aşağıdakı adrese rücu etsin:

Ordubad mahalı Nüsnüs kəndi, nömrə 19978564.

MƏTBUAT

"Tərəqqi" "Hilalül-məhərrəm" məqaləsində yazır:

Vərəqrixi-xəzan olan gülbünlərdən qönçeyi-mətbuat şükuf-tələnir. Bu şükufəzari-ədəbiyyatda sərsəri-zimistanın hərəkəti - müstəbidanəsi ilə solmuş çiçəkləri nəsimi-bahar rəvayici-canbəxşayi-rəyahin ilə bəşəriyyəti məhzuz və zövqəbə edəcəkdir.

OLMUYAN İŞ

18 manat əvəzinə ancaq

6 manat 25 qəpik göndəririk.

1) 21 lazım olan şey: övret ya kişi üçün açıq cib saati, əsl qara poladdan, gümüş ilə örtülmüş 36 saatdan və bir dəstəkdən qurulan, düz işləyən; 2) zəncir, Amerika qızılından; 3) zərif Paris qibləniması; 4) zəncirdən saat qabı; 5) zağranıçı dəridən pul qabı, 7 xanəli; 6) kauçukdan ştempel, müştərinin adı yazılmış; 7) ştempel üçün rəng, 8) qızıl üzük 56 problu, möhkəm, modlu, yainki zərif, zağranıçı papiros qabı; 9) təbib Fox icad etdiyi müştük, zərərsiz tütün çəkmək üçün; 10) modni spicka qabı; 11) zağranıçı cib bıçağı, ikitiyəli ingilis poladından, yainki qayçı; 12) şüşə içində 25 qəribə şəkil, yainki elektrikli cib fanarı, yainki bir cüt qızıl sırğa 56 problu ki əlahiddə qiyməti manat yarımardır. Firmamızı şöhrətləndirməkdən ötrü bu şeyləri 18 manat əvəzinə məhz 6 manat 25 qəpiyə satırıq. Saat örtülü olsa bir manat bahadır. Amerika qızılından örtülü saat 8 manat yarımardır, 10 manatdır və 12 manatdır. Gümüş saat 84 problu, üç qalın qabı ilə, 15 daşlı, əslası, açar ilə qurulan 11 manat 75 qəpik, 13 manat və 16 manat (rementuar) başdan qurulan 12 manat yarım, 14 manat və 17 manat. Bu qiymətlərə saatın yanında yuxarıdakı şeylər də göndərilir. Saatın 6 il düz işləməyinə zəmin olur, göndərilir naloj ilə behsiz, beh göndərmələrə (marka ilə də) saatın üstündə adını da yazırıq.

Adres: Складъ Часовъ Братьевъ Грозовскихъ. Варшава, Твердая № 32-18.

5 dəst bu şeylərdən istəyənlərə bir dənə qara saat da artıq göndəririk. Qorxusu yoxdur; şeylər xos gəlməyə, geri qəbul edib pulu da təməməni geri göndəririk. Şeylərin yaxşılığına çox razılıqlar almışıq. Sifarişlər rusca yazılmalıdır.

ÇAY QƏDRİ BİLƏNLƏR DİQQƏT ETSİNLƏR ƏN Ə'LƏ ÇAY

Moskvada Vısotski və kampaniyasının çay şirkəti

Т-ва чайной торговли В.Высоцкий и К^о. Москва.

Sərmayəsi 10.000000 manatdır. İldə 40.000000 manatlıq ticarət eliyir. Yaxşılığı səbəbindən bizim şirkətin çayı nəhayət dərəcədə çox işləyir və bizim şirkət kimi heç kəs o qədər mal satmır. Çayımız çox rəngli və ətirli və bir dəfə imtahan üçün çayımızı içən həmişəlik müştərimiz olur. Ticarət nişanəmiz də həmişəki kimi olmağına diqqət etməyə lazımdır. Zaqafqaziya, Zakaspiya və İran üçün söhbəmiz Tiflisdə Puşkin küçəsində nömrə 7-dir. Telefon nömrə 632.

Тифлисъ, Пушкинская ул., №7. Телефонъ № 632.

Qafqaz mədən sularının idarəsi

Müştərilərə xəbər verir ki, Tiflisdə idarə tərəfindən Qafqaz təbii mədən sularının skladı (anbarı) açılıbdir.

Narzan və Yessentuki, nömrə 20

Tiflis: Dvortsov küçəsində, Sarayevin imaretində.

Rossiyska Transport və Straxovoy cəmiyyətinin kantorasında.

Telefon nömrə 148.

Дворцовая улица, домъ Сараджева, Контора Российскаго
Транспортнаго и Страховаго Общества. Телефонъ №148.

Анбарда qiymətləri:

Vaqon ilə (120 yəşik) - hər yəşiyi 11 manat 80 qəpik.

Yəşik ilə (100 yarımbutika) - hər yəşik 12 manat 30 qəpik.

Və yarımbutikalılar ilə - hər biri şüşəsi ilə 14 qəpik.

Direktor S. Teleçeyev

ВНИМАНИЮ БОЛЬНЫХЪ!!!

Въ виду появившихся въ продажѣ вредныхъ для здоровья подделокъ Спермина предлагаемыхъ подъ различными названіями, необходимо при покупкѣ обращать вниманіе на названіе

Сперминъ Пеля

проф. доктора
Sperminum poehl

и требовать таковой в подлинной упаковке Органотерапевтическаго Института профессора доктора Пеля и сыновей въ С.-Петербургѣ.

Все имевшіяся въ русской и иностранной литературѣ многочисленные научныя наблюденія выдающихся ученыхъ и врачей надъ благотворнымъ дѣйствіемъ спермина при неврастеніи, старческомъ маразмѣ, неврастеническомъ половомъ безсиліи, при переутомленіи и тяжелыхъ заболеванияхъ, какъ малокровіи, рахитѣ, подагрѣ, хроническомъ ревматизмѣ, сифилисѣ, чахоткѣ, брюшномъ тифѣ, расстройствѣ сердечной дѣятельности (миокардитѣ, ожиреніи сердца), истеріи, спинной сухоткѣ, параличахъ и проч. Относятся исключительно къ спермину профессора доктора Пеля. Сперминъ - Пеля имется во всехъ аптекахъ и большихъ аптекарскихъ магазинахъ: 1) въ видѣ капсулъ (Essentia Spermini - Poehl) 1 флаконъ - 3 руб., а также 2) въ ампулахъ для подкожныхъ инъекціонныхъ (Sperminum - Poehl pro injectione) 1 коробка на 4 инъекціи - 3 руб. и 3) въ видѣ клизмъ (Sperminum - Poehl pro clisma) 1 коробка на 4 клизмы - 3 руб.

При требов. литерат. высылающ. безвозмездно, проситъ указывать болѣзни для высылк. соответ. наблюд. врачей.

ОРГАНОТЕРАПЕВТИЧЕСКІЙ ИНСТИТУТЪ, ХИМИЧЕСКАЯ ЛАБОРАТОРІЯ И АПТЕКА ПРОФЕССОРА ДОКТОРА ПЕЛЯ И СЫНОВЕЙ ВЪ С.-ПЕТЕРБУРГѢ.
ВАС. ОСТР. 7 ЛІНІЯ, Д. №16-181

Наивысшіе награды (Grands-Prix) на всехъ всемирныхъ выставкахъ и наилучшіе отзывы медицинскіхъ авторитетовъ

PARLJİN XRONOMETR SAATI

Xronometr saati
Əsl qızıl saatdan heç seçilmir, çünki elektrik vasitəsilə üç qat qızıl suyu ilə suvanıb işləyir. Parisin observatoriyasında təhqiq olunub və saatı tədqiqatçı elmində dəxi bir qusur qoymayıb. Qapaqları gözəl noqşələr ilə bəzənib. Qiyməti - Açıq mərdanə - nömrə 6 - 6 manat yarım, nömrə 13 - 8 manat, örtülü zənənə saatları - 9 manat. Göndərmək xərxi Avropa Rusiyasına 50 qəpik, Asiya Rusiyasına 75 qəpik. Beh yetişən kimi sifariş əməl olunur. Beh göndərənlərə pulsuz saat zənciri göndəririk.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,
Москва, д. Виноградова №196

**Hamiya lazım olan şeylər
Saat və ülgüc**

Moskvanın mərkəz saat mağazası tərəfindən 8 manat 95-cə qəpiyə 150 cür şey göndərilir: 1. Qapaqsız saati-zənənə ya mərdanə, xalis ingilis poladından, saatin mexanizmləri əcnəbi fabriklərində qayrılıb beynəlmiləl saat sərgisində (vıstavkasında) ən böyük mükafat alıblar. Qurulmağı açarsızdır, dəqiqəsinə qədər düzəlmiş olan bu saatin düz işləməsinə zəminlik. 2. Zənənə və ya mərdanə, axırncı moda saat zənciri (zənənə boyundan asmalı). 3. Zərif brelok. 4. Saatin düşməməsi üçün xüsusi məhfəzə. 5. Ülgüc, xalis ingilis poladından. 6. Ülgüc üçün qutu. 7. Nikeldən sabun qabı. 8. Sabun sürtmək üçün şotkə. 9. Bir qutu sabun tozu. 10. Bir qutu pudra. 11. Üzə pudra sürtmək üçün bir dəstə ördək tükü. İstəyənlərə ülgüc əvəzinə əsl brilyantdan seçilməyən Paris brilyantları ilə müzəyyən bir boyun çəngeli ilə bir cüt qulaq sırğası göndərmək olar. 12-14. Ayna, daraq və çəkmə düymələyən çəngel. 15-19. Əcnəbi fabrikalarında qayrılmış qutu içində 3 döş və 2 də qol düyməsi (zapinkası). 20. Yığılıb açılan Amerika cib qayçı. 21. Xalis polad-dan ya tintəli cib bıçağı. 22-23. Qapaqlı cib qələmi və ya qələm-təraş. 24. Cib davatı (çernilnitsası). 25. Gözəl Paris streskop aləti. 26-75. Streskop üçün 50 ədəd rəsmli (pikantı) fotoqrafiya kartochkalrı. 76-100. 25 ədəd albom üçün yağlı boya ilə yapılmış kart postal. 101-125. Qutu içində 25 ədəd rəngli poçta kağızı. 126-150. Bunlar üçün 25 ədəd rəngli konvert. Bunların hamısı 8 manat 95 qəpiyədir. Haman əşyalar bir saat ilə bərabər bir manat artıqdır, yəni 9 manat 95 qəpikdir. Üç qapağının üçü də 84 problu gümüşdən olan bir saat ilə bərabər 16 manat 95 qəpikdir. Görürsünüz ki, dəxi bundan ucuz şey ola bilməz. Naloj ilə də göndərilir. Sifarişat diqqət ilə göndərilir. Posta məsrəfi Avropayı Rusiya üçün 65 və Asiyayı Rusiya üçün 95 qəpik alınır.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,
Москва, д. Виноградова №196

Zadatka (pul və ya poçta markası) göndərənlərə bir sancaq göndərilir. Təvəqqə olunur ki, bizim firmamızı Varşava firmalarına qarışdırmyasınız. Malın yaxşılığına zəmin oluruq.

LAZIM DEYİLSƏ DƏ ALIN**Saat və 62 əşya**

Göndəririk bir dənə saat və 62 əşya məhz altı manat yarım açıq saat, zənənə ya mərdanə, əsl ingilis poladından. Mexanizmi əcnəbi məmləkətlərdə qayrılıb və dəqiqəbədəqiqə düz işləməyinə zəminlik. 1. Zənciri-zənənə və ya mərdanə, axırncı modada 2. Zərif brelok, zaqranitsada qayrılmış. 3. Amerikanski bükülü cib qayçı. 4. Yol üçün zərif mürəkkəb qabı. 5-6. Bükülü karandaş və qələm. 7-31. 25 vərəq poçta kağızı. 32-56. Bunlar üçün paket. 57. Şəren dərisindən neçə gözlü pul qabı. 58-62. 3 dənə döşdən ötrü və 2 dənə zərif qol düymələri (zapinka) ki bunlardan ötrü bizə çox razılıqlar gəlib və əlahiddə qiymətləri 2 manat yarımardır. Bəs 6 manat yarım siz 63 dənə ən lazımlı əşya alırsınız. Əgər örtülü saat istəsəniz, qiymətləri 7 manat yarımardır, amma açıq gümüş saat ilə - 13 manat yarımardır. Şeylərin səliqəli qablanmağı bizim öhdəmizədir. Naloj ilə göndərilir. Xərxi Avropayı Rusiyada 50 qəpik, Asiyayı Rusiyada 75 qəpik. Şeylərin yaxşılığına zəminlik.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,
Москва, д. Виноградова №196

Marka ilə, pul ilə zadatok göndərənlərə müftə göndərilir on dənə yağlı rəng ilə yazılmış açıq poçta vərəqləri (otkritka). Təvəqqə edirik Varşava firmaları ilə qarışdırmyasınız.

ТОРГОВЫЙ ДОМЪ

Вр. Едусарова и Назарова

Yedigərov və Nazərov qardaşlarının
ticarət evi

Bu ilin yanvarın birindən Tiflisdə
Sivenski küçədə 8-10 nömrəli evdə və
İrəvan quberniyası Naxçıvan şəhərində
manufaktura (parça) mallarının anbarını
bina eliyib əvərişli qiymətlərə satırıq.

"Molla Nəsrəddin"-in əvvəlinci və üçüncü ilinin cildlənmiş kitabları və boş cildləri satılmaqdadır. Cildlərin üstündə Mollanın şəkli və adı, məcmuənin tarixi qızıl vərəq ilə basılıbdır. Qiymətləri idarədə: əvvəlinci ili 6 manat, üçüncü ili - 6 manat yarım, boş cildi - 70 qəpik, poçta xərxi ilə: əvvəlinci ili - 6 manat yarım, üçüncü ili - 7 manat, boş cildi bir manat.

İkinci ilin kitabları yavuş vaxtlarda hazır olacaq.

UCUZ VƏ DÜZ İŞLƏYƏN SAAT**Saat "KAVALER"**

Axtaran müştərilərin arzularını nəzərə alıb biz qət elədik ki, 3 manat 95 qəpiyə onlara açıq kişi saati verək. Bu saatin adı "KAVALER"-dir və təkmil mexanizmi var, qabı şəfəqli və tutqun göy rənglidir. Siferblatı qızıl və ya gümüş suyu ilə suvanıb, qurulmağı dəstəsindəndir. Düz işləməyinə zəmanət edirik. Sifarişlərə təxirsiz əməl olunur. Göndərmək xərxi: Avropa Rusiyasına - 50 qəpik, Asiya Rusiyasına - 75 qəpik.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,

Москва, д. Виноградова №196

Beh verənlərə müftə göndəririk kişi ya övrət saat zənciri.

“МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала
“Молла Насреддинъ”
Тифлисъ
Давидовская ул., д.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ
Съ доставкой.....5 руб.
За границу.....6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНИЕ
За место занимаемое строкою
Печата впереди текста .....10 коп.
позади * * * .....7 коп.

1897

Т-ВО ПРОВОДНИКЪ ВЪ РИГЕ

“Pravodnik” şirkəti Riqa şəhərində

1888

Карханалар:

Rezin qaloşlar

Keçə rezinindən ayaqqabılar

Araba və velosiped şinləri və hissələri

Rezindən maşın alətləri

Elektrik maşını alətləri

Ebonit və buynuzdan qayrılmış şeylər

Fonoqrafiya alətləri

Rezin oyuncaqları (iqruşka) və
qalantereyni şeylər

Cərrah və həkim hacətləri

Elektrik qüvvəsini kənar edən və sudan
keçirən alətlər

Rezinlənmiş parçalar və sukeçirməyən
paltarlar

Azbest və talkdan qayrılmış mallar

Linoleum, berrəngli, güllü və probka
ilə aralanmış

Rezindən, pinkadan və qeyr “qol”lar

Rezina buludları

Rezin daraqları

Hava ilə dolu və qeyr cür avtomobil
şinləri

Linkrustlar

Saxta dərilər (gönlər)

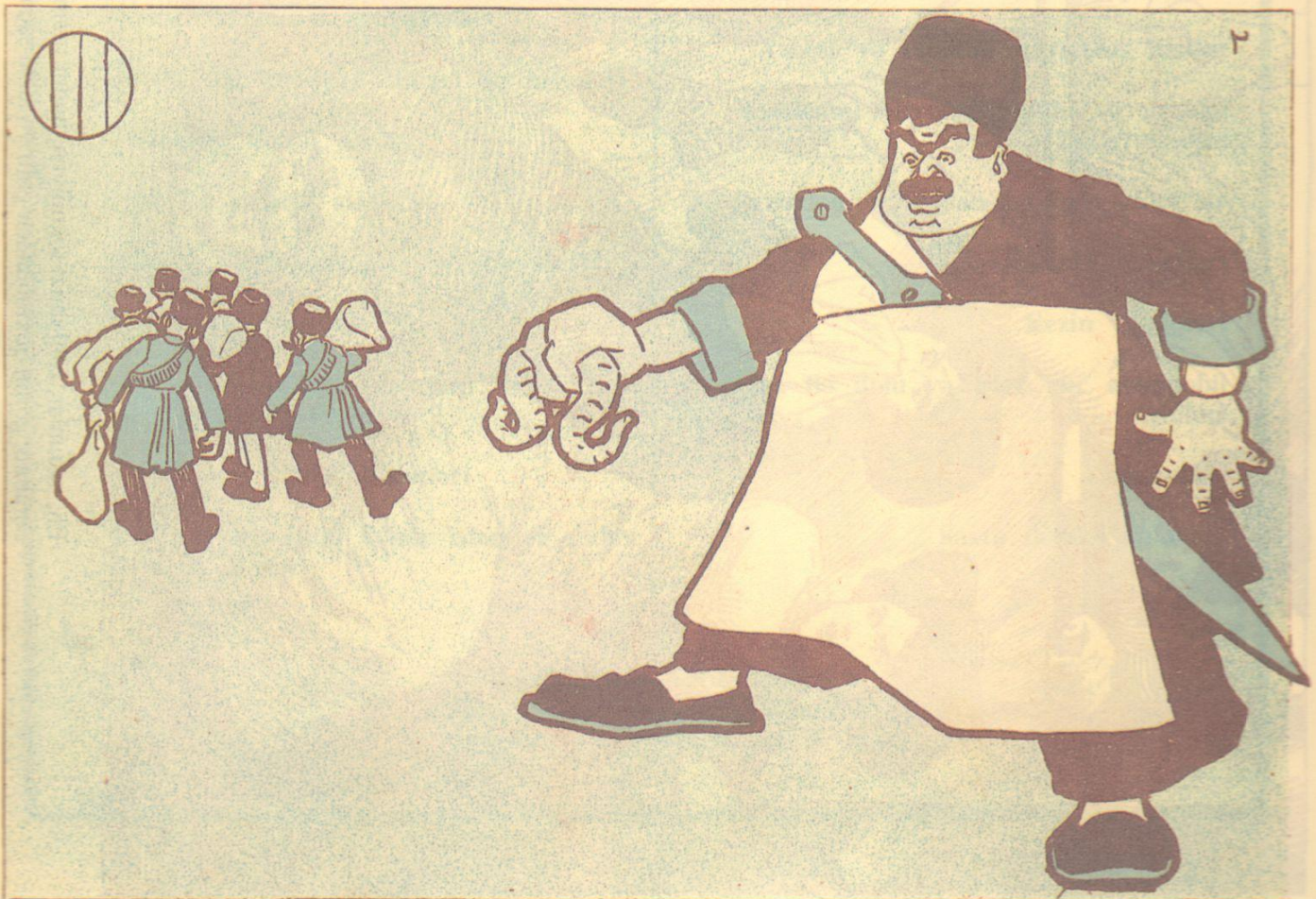
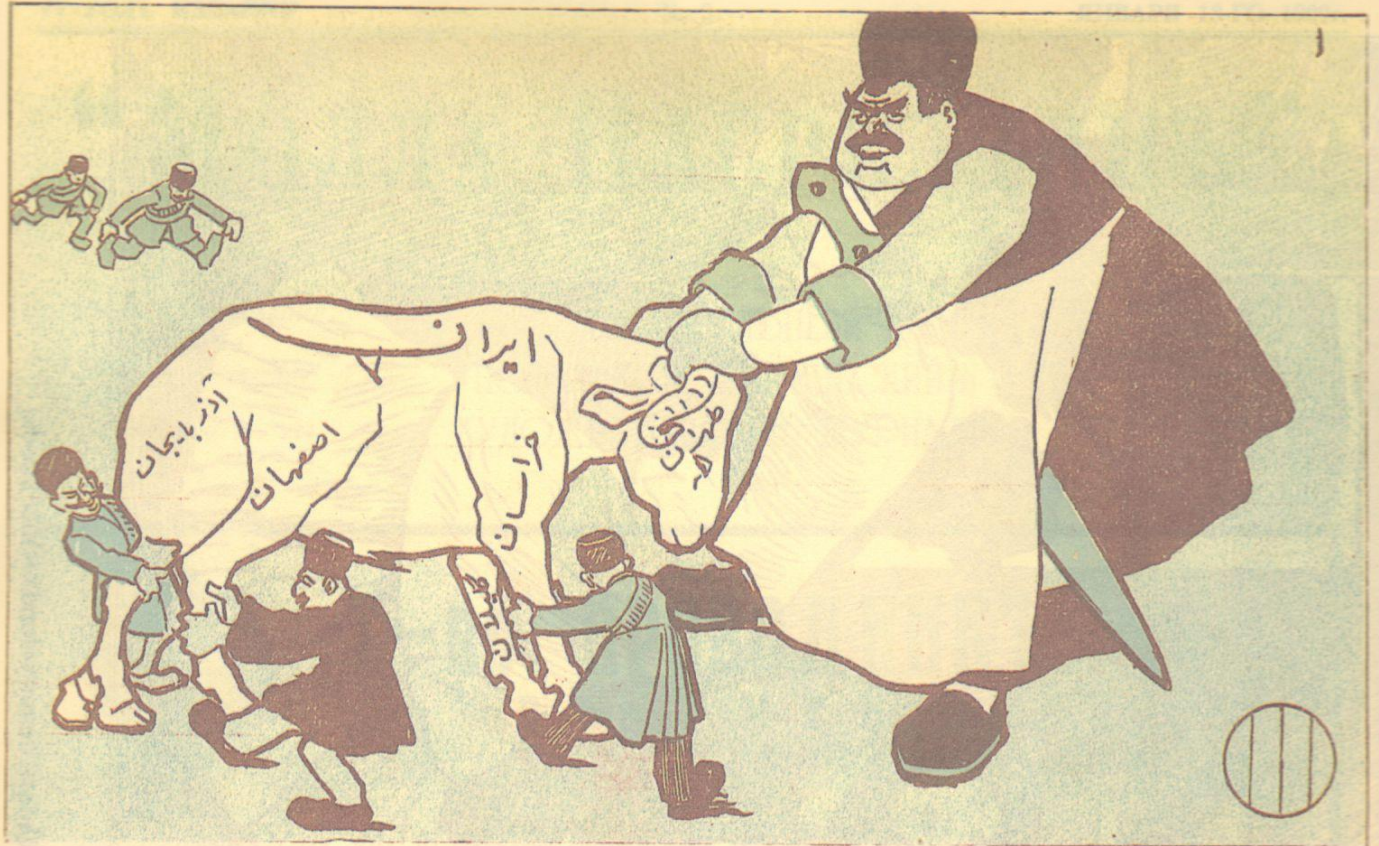
Zaqafqaziyada fabrika anbarı
Tiflis, Salolax küçəsində, nömrə 4.
Тифлисъ, Сололакская ул., № 4.

Eh, xanımlar, zöhləmizi tökmüyün, budur mənim
corabım, görün qoxu bundan gəlir ya sizin saçınızdan. (Qafqaz dəmir yolunda ikinci klasda)

ملا نصر الدين

№ 4. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قیمتی ۱۲ قہک

۱۴

Әлһ, буюс юг керту әту газету...

A kişi, sən Allah, at getsin cəhənnəmə bu zəhrimarı,
hövsələm darıxdı.

Литос С.

Qəbrə hörmət ikicə gün lazımdır, elə ki köhnəldi,
daşlarını çıxart apar qoy evinin divarına.

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
 6 aylığı - 3 manat
 3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
 Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
 6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
 Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kantor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
 Тифлиς, Давидовская ул., д.24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə.

Тифлиς, "Молла Насреддин"
 Редакция журнала "Молла Насреддин"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətri 10 qəpik,
 dal səhifədə 7 qəpik.
 Adres dəyişmək haqqı 3 dənə yeddi qəpiklik markadır.

15 məhərrəm 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 25 yanvar 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение
 Головинский проспект, № 9.

GRAMMOPHON

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9.

Burada göstərilən fabrika nişəsinə lazımdır diqqət eləmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Qramofon .....ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Qramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyrə.

Qramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq
 məclisi qurmaq olur.

Qramofon .....dünyada əvvəlinci danışan maşınadır
 və həmişə əvvəlinci olacaq.

Bizim maşınaların tərifli: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təbii səsləri öz halətində çıxardır.

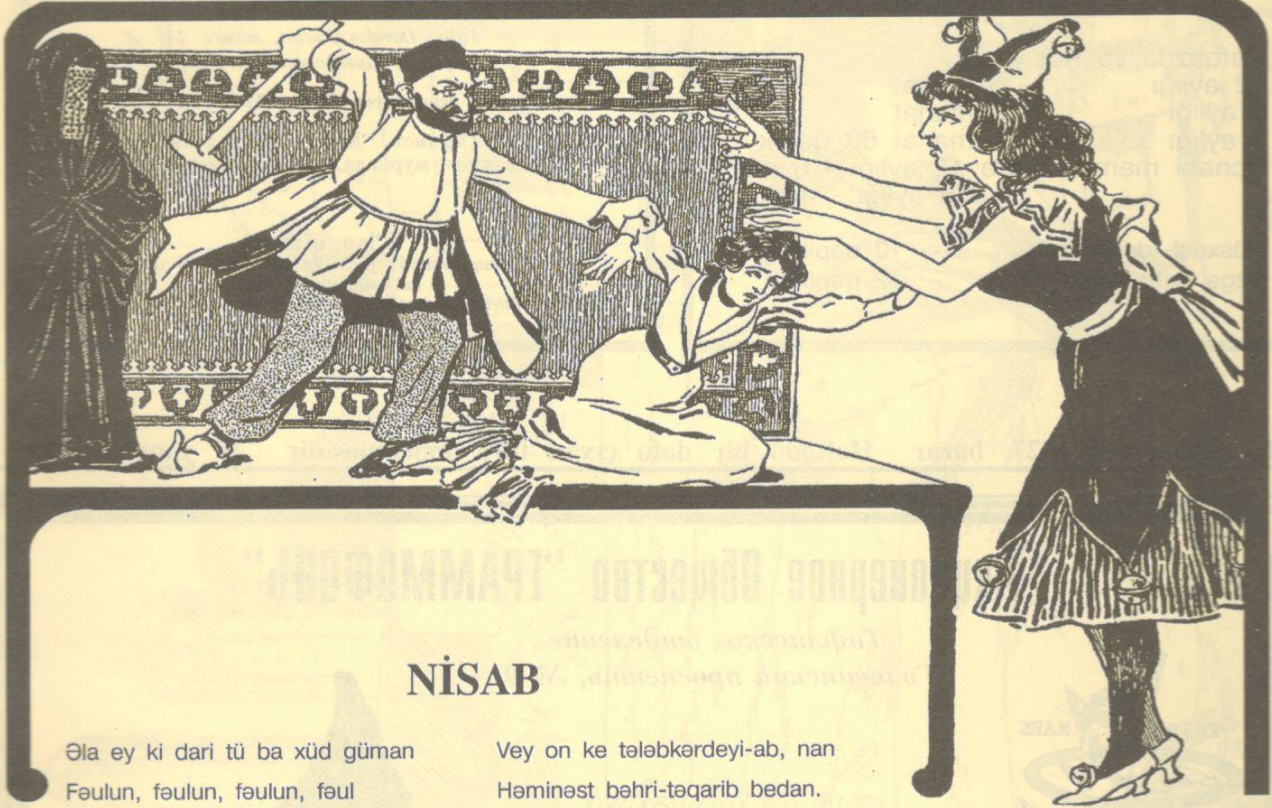
Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaları 75 qəpik, "qrand" adlıları bir manat 50 qəpik hər biri.

Məsləhət götürük aşağıda ad verilən çalğıçı və sazandaların çalib-oxumaqlarına heç olmasa imtahan üçün qulaq assınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna. Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzən Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança). Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnaçılar: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!
 Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

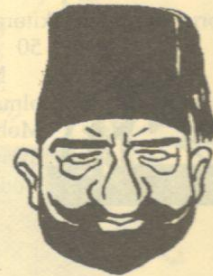
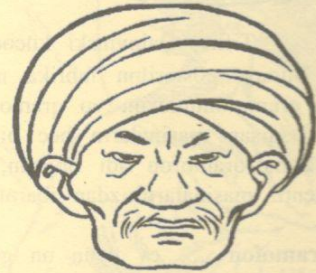

NİSAB

Əla ey ki dari tū ba xüd güman
 Fəulun, fəulun, fəulun, fəul
 Oxu işbu bəhri varınsa həvəs
 Bax ayineyi-şə'rə gör rəsmini
 Səhər mən be ayinə kərdəm nəzər
 Məra kar ba ömr bazid nist
 Vəleykən bu şeytan məni qoymayır
 Bu sözlər deyil puç, bimənfəət
 Vəli ma ke həstim cüz' sur'əti
 Həmə kahil, qafilı-cahilim
 Baxın və'zine şeyx ne'mətlərin
 Məhərrəmdir işte verin bir qulaq
 Məkon törəş rəviş bəman qareya
 Zi şeyxani-mürşid diləm purələm
 Ha min dəf'ə söylə bu qövme qəmi
 Məhərrəm gəlib sanki bir eyddir
 Həmə surx, rəngin sər, dəst, pa
 Be dil dərdi-möhnət, bəsər dudi-ah
 Bu övzaya baxdıqca dil xun olur
 Mənə, şə'rime lə'n edərler yaqin
 Zi güftari-xud mən nə tərsəm ki çün

Vey on ke tələbkərdeyi-ab, nan
 Həminəst bəhri-təqarib bedan.
 Cavansan qəvi, pirsən natəvan.
 Sora fikr elə, xəndə qıl ya utan.
 Bedidəm daru surəti - vəhşiyən.
 Çe alim, çe fazil, çe cahil çoban.
 Edir vəsvəse tovladır hər zaman.
 Ola kaş bu mətəbi anlıyan.
 Nədarim əzadəmiyyət nişan.
 Həmə lafzəni-hiyləgər, şarlatan.
 Üzündə görün varmı bir qətrə qan?
 Nə söylər tamaşa edin rövzəxan.
 Miyəndiş mən münkirəm: əl'aman,
 Zi kirdari-sofi şüdəm nimcan.
 Ha danna, ha söy, varmıdır bir qanan?
 Rəvac oldu bazari-cövher satan.
 Səbilhayı rışı-kuhənpərvəran.
 Be çeşm əndər abəst rövşəndilan.
 Vətənxahi-irfani-noməsləkan.
 Bütün müftəxorlar, bütün əbləhan.
 Xuda yari-həqq kust hər du cahan.

Keyfsiz

BÖYÜK MƏSƏLƏ

"Tərcüman" 81-ci nömrəsində "Böyük məsələ" adı ilə yazdığı baş məqaləsində camaatımıza belə bir təklifdə bulunur: "Bu dəfə maarif nəzarəti Krim milli məktəblərinə etdiyi təklifdən ana dilində fənn verilməməsi və bu halda məktəblərin maarif nəzarətinə tabe tutulması iqtizadəti anlaşılar. Əgər belə isə maarifi - milliyyəminin ağırlaşacağı aşkardır; üç-dörd ildə kəsb olunacaq elm beş-altı il (bəlkə daha ziyadə) çəkəcəkdir. Bu işin çarəsinə baxmaq təzə ilin bizlərcə ən əhəmiyyətli iş və məsələsidir..."

Milli məktəblərdə təhsilin mütləq rus dilində olacağına dair bir zakon bilmirik. Amma deyək ki, milli dildə təhsil qadağan olsun... Bu halda idareyi-ruhaniyyə Dumadakı fraksiyamız vasitəsilə dövlət Dumasına və mətbuat vasitəsilə camaata müraciət edib indidən çarəsinə baxmaq lazımdır..."

MOLLA NƏSRƏDDİN

Hələ tutaq ki, "Tərcüman"ın bu sözləri doğrudur. Hələ, xudanəkərdə, tutaq ki, bu məsələ, həqiqət, can məsələsidir; ondan ötrü ki, gələcəkdə dilimizi saxlayan milli məktəblərimiz olacaq və dilimizi kəsmək vücudumuzu balta ilə kəsməkdir. Lakin bilmirik ki, bu ulu yazıçımız "Tərcüman" bu sözləri kimdən ötrü deyir? Aya, görək bu sözləri eşidən qulaq varmı? Bu sözlərdən mütəəssir olan ürək varmı? Sözlün doğrusu, biz qafqazlılar ilə bu cür zarafat eləmək olmaz, o səbəbə ki, Qafqaz dağları möhkəmlikdə köhnə adətlərimizi və dibsiz cəhəllətimizi tərptəməyə "Tərcüman"ın sözləri kifayət edə bilməz. "Tərcüman"dan təvəqqə edirik çox da qəm yeməsin ki, oktyabristlərin qanunu Dumada təsdiq olunacaq və idareyi-ruhaniyyələrimizin, cəmiyyəti-xeyriyyələrimizin, nəşri-maariflərimizin nəzarətlərindəki milli məktəblərimiz hökumət idarəsinə keçəcək. Çox da ürəyini

sıxmasın ki, "səadət"lər, darülmüəlliminlər, "ittihad"lar qapanacaqlar - çox da ki qapanacaqlar, bizlərə heç təfəvvüt etməz. Ondən ötrü ki, onsuz da bu cür təzə məktəblərimizdə təzə üsulda təlim verməyi ruhanilərimiz haram bilib qoymurdular. Gəncədə məktəbi-ruhaniyyənin fars dili müəlimi Molla Yusif Kərbəladan gələndə cibində müctəhid fitvası gətirmişdi ki, təzə məktəblərdə oxumaq günahdır.

(Mabə'di var)

MƏRSİYƏXAN XƏBƏRLƏRİ

Aşqabad məscidində mərsiyəxan nağıl edir:

Vəqta ki, müsəlmanlar gəldilər Xeybər qalasını alsınlar, qalada sakin olan yəhudilər belə qərar qoydular ki, xoruzlar banlıyanda qaladan qaçsınlar. Amma o gecə xoruzlar qəsdənən banlamadılar və müsəlmanlar qalaya girib kafirlərin hamısını qırdılar. Beləyə yəqin olur ki, qaladakı xoruzlar müsəlman imişlər.

.....

Bakıda məhərrəmin dördüncü gecəsində bir mərsiyəxanın saatını, əbasını və üç manat pulunu məsciddə ağılayan müsəlmanlar oğurladılar.

.....

Gəncədə "Sofili" məhəlləsinin mərsiyəxanı hökumətə şikayət verib deyir ki, "camaatdan danışmışdım məhərrəmlikdə mərsiyə oxuyam və camaat mənə borclu idi otuz түмән versin, amma indi on beş түмән verir".

.....

Şirvanda Molla Ruqiyyə bacının və'dəsini alıblar ki, səfər ayının axırınadək mərsiyə oxusun. Arvadlarımızın tərəqqisi aşkar oldu, gözlərimiz aydın olsun:

"Küşad bad bəhacət həmişə in dərğah,
Bəhəqq əşhədü inna ilahə illallah".

.....

Aşqabadın yavuqluğunda Duşaq stansiyasında 15 müsəlman evi var. Bu il buraya Ərdəbildən

üç mərsiyəxan gəlib və camaat da üç partiya olub, çünki mərsiyəxanların hər biri istəyir camaatı öz tərəfinə çəksin. Çox ehtimal var ki, axırda müsəlmanların içinə ədavət düşə.

ŞİKAYƏT

Biz Nuxa camaatı "Molla Nəsrəddin" vasitəsi ilə Mirzə Fərəc Pişnamazzadə cənablarından çox artıq gılay edirik ki, Nuxaya qədəm qoyan kimi bizim cəlalımızı pozdu. Belə ki biz hər il məhərrəmlikdə baş yaradıq. Amma müşarileyh o qədər elədi ki, bu gözəl adəti bizim içimizdən götürdü. Həqiqət, yerdən göyə kimi biz ondan narazıyıq. Vəs-salam.

BƏDNƏZƏR

Gəncədə müsəlmanların Nəşri-maarif və Xeyriyyə cəmiyyətlərindən bizə çox təriflər gəlir. Hər gün bizə yazırlar ki, bu cəmiyyətlərin üzvləri çox, çox, çox artıq çalışırlar və çox-çox işlər görürlər.

Biz öz tərəfimizdən üzvlərə belə məsləhət görürük ki, bir az ehtiyatlı olsunlar, ondan ötrü ki, dünyada bədnəzər çoxdu.

NUHUN GƏMİSİ

Culfada Mirzə Ələkbər ağa ki xeyli mö'min və müqəddəs bir vücuddur - isbat eliyir ki, Nuhun gəmisini İrəvanın yanında olan Ağrı dağın üstündə dayanıb.

MƏŞHUR ALİMLƏRİMİZ

Avropa millətləri həmişə öz şöhrətli alimlərinin tərcümeyihəlini yazıb kitab bağlalları və dünyaya dağıdılar ki, hamı bilsin filan millətin filan və filan alimləri var.

Biz həmin nömrəmizdən başlayıb şöhrətli adamlarımızı yazıb axırda bir kitab bağliyaçağıq ki, özgə tayfalar oxuyub bizi də bir adam hesab eləsinlər.

Başlıyaq Şamaxıdan:

Əvvəlcü: Kərbəlayı Məhəmməd Mirzə Süleyman oğlu. Bu cənabın atası duayazan imiş, oğlu da baxıb görüb ki, atasının sənətini işletməyə naxələf olar. İndi özü də həmi darğalıq eliyir və həmi cadubazlıq eliyir. Allah ömür versin.

İkinci: Molla Kərim axsaqdır. Bu cənabın da elmi-tibb və dənəvislikdə çox yədi var idi. Hətta Mazandaran şəkərinin səhl olmağını da bilir və bu cənabda əcinnəbaşının tükündən də var və gələn arvadlara göstərir.

Üçüncü: Boyaqçı Kərbəlayı Əli həmsəridir. Bu cənab da Şamaxıda bir arvad alıb dul və o arvadın qabaqkı ərindən bir kitab qalıb, onilə bu da duayazan olub və öz sənətini tərk eliyib.

Dördüncü: Qurd Məhəmməd namdır. Bu cənab doğrudan da cinin yuvasını bilir, zalım oğlu zalımın əlindən heç bir sirr qurtara bilməz.

Beşinci: Molla Kazım qızı Güllü xanımdır. Bu da atasının kitablarına sahib olmuşdu. O qədər cinlərə əziyyət verdi ki, axırda özü də cin oldu və qeyzi tutanda az qalırdı cinləri yesin.

Kəlniyyət

(Mabə'di var)

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Bakı - Şümr olmağı heç kəs qəbul etmədiyindən bu il aşura günü şəbih oyunu başa gəlmədi.

Orenburq - Hökumət müsəlman inqilabçılarını indiyə qədər tanıya bilmirdi ki, tutsun. Lakin bu həftə "Din və məişət" məcmuəsi xəbər verir ki, biğini kəsmiyən hər müsəlman inqilabçıdır. Güman var ki, hökumət bu nişanə ilə hamısını tutsun.

London - "Tayms" müxbiri Tiflisdən belə teleqraf vurur: Məşədi - Müqəddəsde imam qəbrinin topa tutulmaq xəbəri Qafqazdakı iranlıları öylə bir mərtəbə gəngin elədi ki, imam xeyratlarındakı yağlı plovları yeməyə iştahaları qaçdı.

Buxara - Əmir cənabları Osmanlı məclisinə təbrik teleqramı göndərirdi.

Şəki - Bakıdan, Tiflisdən və qeyrə çox şəhərlərdən teleqrafla soruşurlar ki, Şəki axundları və camaatı aşura günü nə səbəbə baş yarmağı qaldırıblar?

Nyu-York - Londondan xəbər verirlər ki, cəmi dünya üzündəki iranlılar aşura günü şahın ziddinə dəhşətli mitinqlər qurub, Avropanın şah kömək etməməyini tələb ediblər.

İrəvan - Şümr səbehini gətirən cənab öz rolunu elə məharətlə əmələ gətirdi ki, əsl Şümrədən qıl qədər fərqi yox.

Tomsq - Müsəlmanların gözələri aydın olsun ki, Axund Damla Həmzə "Əzələtül-əvhəm fi nüzulilə əleyhüssəlam" adında müsəlmanlar üçün çox əhəmiyyətli bir kitab nəşr elədi.

Gəncə - Aşura günü Məşədi Haqverdinin göyərçini səbeh atından yerə düşdü. Deyirlər bu iş Gəncənin başına bir müsibət gələcəyinə nişanədir.

Peterburq - Azərbaycanın bugünkü halətini nəzərə alan Rusiyadakı cəmi iranlılar bu il hər yanda imam xeyratını bərhəm edib onun pullarını Azərbaycana göndərmək xəyalındadırlar. Əgər bu xəbər doğru isə, bu ehsan pulları şah verdiyimiz və verəcəyimiz borc puldan neçə milyon artıq olacaqdır ki, şah bunun qabağında heç bir zad edə bilməyəcəkdir?

Culfa - İqbalüs-səltənə tərəfindən beş yüz igid sərbaz pusqaya qoyulub ki, Səttarxana gedəcək ehsan pullarını ki neçə milyondur, zəbt eləsinlər.

XƏBƏR

Ayın 7-də Gəncədə camaat birdən baxıb gördü ki, müsəlman dükanlarının hamısı bağlıdır. Adə, bu nə xəbərdi, nə var? Hə iş itti-faq düşüb? Hamı qaldı mat və məəttəl, çünki nə rus prazdniki idi, nə də müsəlman bayramı. Bir yanda da ehsan-zad yox idi ki, hamı oraya getmiş olaydı.

Axırda işin əsl mə'lum oldu. Deməgindən haman gün klubda müsəlman teatırı var imiş və bu teatrdan cəm olunan pulları Şeyx Nizaminin nişangahına sərf eliyəcəklər. Dükançılar da şəhərdən duymuş imişlər ki, bəkar müsəlman cavanları düşəcəklər bazara və dükançılara bilet təklif edəcəklər. Gözüm dükançılar da acıgən dükanları açmıyblar ki, bilet satanlar əliboş qayıdib getsinlər.

Amma nə biddilər!!!

GƏNCƏ

Qubadakı çayçı dükanını məhərrəmqaşağı təzəcə bağliyib şəhərimizə gələn mərsiyəxan həm Ozan məhəlləsində və həm də cənab Ədilxan Ziyadxanovun evində çox tə'sirli mərsiyə oxuyur.

Moizəsində şəhərimizin bə'zi intellidentləri də çox ədəblə diz üstə oturub canü dildən qulaq asırlar.

Cənab mərsiyəxan minbərde cəmi tərəqqi və hürriyyət tərəfdarlarını, xüsusən məşrutəpərəstləri və hamı qəzetə yazanları təkfir edib camaata lə'nət oxutdurur. Mərsiyə yerlərimiz, həmd olsun, çox bol lə'nət ilə dolur. Deyirlər ki, bir neçə yerde lə'nətin ağırlığından "vərəsətül-ənbiya"ya məxsus minbərlər davam gətirmiyib çatlıyıblar.

NƏSİHƏTİ-PƏDƏRANƏ

1. Hərgah oxucularımızın yolu, güzəri Nuxa şəhərinə düşsə, biz məsləhət görürük ki, qəbl əz- vəqtdən qabaq saqqallarını uzat- sınlar və üzlərini qırxdırməsinlər və hamama çox gedib özlərini gözəlləndirməsinlər. Çünki əl-ari- fə filişarə.

2. Hər kəsin yolu Bakıya düş- sə, heç kəsə deməsin ki, mən qəribəm, hər kəs xəbər alsə de- sin ki, mən mərdəkanlıyam (bu- nun səbəbini "Dəmdəməki"dən sual etməlidir).

3. Hər kim ki hələ cavandır (molodoydur) və saqqalı çıxmı- yıbdır, Şuşa şəhərinə səfər elə- məsin (bu da sirri-məknundur).

4. Hər kəs Gəncə şəhərinə qumar oynamağa getsə, özgə mehmanxanaya nüzul eləmiyib düz gedib Zərrabi küçəsindəki "Parij" mehmanxanasına düşsün, çünki ürəkləri hər nə istəsə hazırdır (Ağdaş, Qarabağ, Yevlax və Nuxa müsafirlərinin gözləri aydın).

5. Hər kəsin güzəri İrəvana, Naxçıvana düşsə, yaxşı olar ki, bircə dəfə də meygədana getməsin, çünki müsəlmanlardan macal tapıb bir udum konyak da içə bilməyəcəkdir.

6. Hər kəs Ordubad şəhərinə getməli olsa, məsləhətdir ki, başına bir yekə papaq qoyub, əyninə İran paltarı geyib, belinə qurşaq bağlasın. Şapka-mapka yeri deyil, əngini dişinə verərlər.

E'LAN

Qoçuların tərəqqisini nəzərə alıb məhz müsəlmanlara xidmət etmək üçün açdığımız kantor işə başlamışdır:

1. Hər bir qoçuya lazım və vacibdir ki, öz canını mühafizə etmək üçün qüvvəsindən gəlidiyi qədər pulunu müzayiqə etməsin, yə'ni üç yüz manatdan keçib bizim kantorumuza rücu' etsin. O vaxt biz onun üçün Berlin şəhərindən bir geyim gətirdərik

ki, atışan vaxtında nə güllə və nə də xəncər batar.

2. Hər bir qoçu öz qoçuluğunu isbat edəndən sora onu stra- xovoy etdirərək, ildə özünə də üç yüz manat pul verərək, bəşərti ki xudanəkərdə ölsə eləsə stra- xovoy pulu bizə çatsın. Çünki qoçuların ömürləri alınlarına əcəli-məəlləq yazılıbdır.

Adres: Bakı.

Müdir və baş mühərrir:
Cəlil Məmmədquluzadə

E'LAN

1. "Hesab məsələsi" (Задач- никъ). Bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab tə'limi üçün tərtib olunub 761 hesab məsələsini, 237 tə'limati-rəqəmiyyəni və

Rusiyada istə'mal olunan ölçüləri və ölçülərə dair tə'limləri havidir. Qiyməti 35 qəpikdir.

2. Gündəlik dərsləri yazmaq üçün yövmiyyə dəftəri (Днев- никъ).

Şagirdlərə gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr qoymaq və dərsləri yazmaq üçün cədvəlləri və bə'zi digər mə'lumatı havidir. Qiyməti 30 qəpik.

Bu kitabları almaq istəyən müəllimlərə və kitabçılara böyük təfavüt qoyulacaqdır. On ədəddən əskiyyə poçta markalan qəbul olunur. Xahiş edənlərə naloj ilə göndərilir.

Adres: Gəncədə Həmidbəy Yusifbəyova, yaxud Məktəbi- ruhani kitabxanasına.

ОСПЕННЫЙ ТЕЛЯТНИКЪ Живописцева в г.ОРЛЕ

50 adama çatan mayenin şüşəsi - 25 qəpik, 25 adama - 15 qəpik, 5 adama çatan maye - 5 qəpik bir manat- dan əskiyyə göndərilməz. Göndərmək xərci 30 qəpik. 3 manata və artıq istəyənlərə 20 prosentə qədər tənzil veri- lir. Adres: Oryol, Jivopistevin çiçək mayaxanası.

ZINGER KOMPANIYASININ

TİKİŞ MAŞINLARI

KOMPANIYANIN MƏXSUSİ MAĞAZALARINDA SATILIR

Möhlət ilə
bir
manatadək
verilir.

Mağaza nişanı.

Əl maşınları

25

MANATA
VƏ BUNDAN
YUXARI

Saxtalarından ehtiyatlı olun.

Rusyanın hər şəhərində
mağazaları var.

ÇAY QƏDRİ BİLƏNLƏR DİQQƏT ETSİNLƏR ƏN Ə'LƏ ÇAY

Moskvada Visotski və kampaniyasının çay şirkəti
Т-ва чайной торговли В.Высоцкий и К^о. Москва.
Sərmayəsi 10.000000 manatdır. İldə 40.000000 manatlıq ticarət eliyir. Yaxşılığı səbəbindən bizim şirkətin çayı nəhayət dərəcədə çox işlənir və bizim şirkət kimi heç kəs o qədər mal satmır. Çayımız çox rəngli və ətirlidir və bir dəfə imtahan üçün çayımızı içən həmişəlik müştərimiz olur. Ticarət nişanəmiz də həmişəki kimi olmağına diqqət etmək lazımdır. Zaqafqaziya, Zakaspiya və İran üçün şə'bəmiz Tiflisdə Puşkin küçəsində nömrə 7-dir. Telefon nömrə 632.

Тифлиςь, Пушкинская ул., №7. Телефонъ № 432.

1865 г.

1870 г.

1882 г.

1896 г.

Rus və Amerika rezin manufakturasının şirkəti
Firması "TRIUQOLNIK"

(yə'ni Üçgüəli)

Peterburqda

Karxana şeyləri.

Çəkən rezin qayıqları.

Rezindən və pinkadan qayırılmış qollar.

Azbestdən karton şeyləri.

Cərrah və təbabət şeyləri.

Örtüklər və paltolar.

Rezinlənmiş parçalar.

Velosiped şinləri və hissələri.

Rezin oyuncaqları.

Toplar.

Rezin naboykaları.

Qaloşlar.

Hər qisim rezin şeyləri

və "buynuz" rezindən qayırılmış şeylər.

Təvəqqə edirik hər bir sifarişləri göndərmək

"LEOPOLD NEYSELLERİN"

ticarətxanasına.

въ торговый домъ

"ЛЕОПОЛЬДЪ НЕЙШЕЛЛЕРЪ"

Тифлиςь. Эриванская площ., домъ Кредитнаго Общества.

Tiflis. İrəvanskaya ploşad, Kreditnaya Obşestvanın evində.

Xahiş edənlərə preyskurant tə'xirsiz göndərilir.

ПРЕЙСЪ-КУРАНТЫ ПО ПЕРВОМУ ТРЕБОВАНИЮ ВЫСЫЛАЮТСЯ
БЕЗПЛАТНО.

Qafqaz mə'dən

sularının idarəsi

Müştərilərə xəbər veririk ki, Tiflisdə idarə tərəfindən Qafqaz təbii mə'dən sularının skladı (anbarı) açılıbdır.

Narzan və Yessentuki, nömrə 20

Tiflis: Dvortsov küçəsində, Saracəvlin imarətində.

Rossiya Transport və Straxovoy cəmiyyətinin kantorasında.
Telefon nömrə 148.

Дворцовая улица, домъ Сараджева, Контора Россійскаго
Транспортнаго и Страховаго Общества. Телефонъ №148.

Анбарда qiymətləri:

Vaqon ilə (120 yəşik) - hər yəşiyi 11 manat 80 qəpik.

Yəşik ilə (100 yalmbutkalı) - hər yəşik 12 manat 30 qəpik.

Və yalmbutkalılar ilə - hər biri şüşəsi ilə 14 qəpik.

Direktor S. Tələceyev

Badkubədə Mehmanxaneyi -
"İslamiyyə"

Гостиница "ИСЛАМИЯ"

въ гор. БАКУ.

Nömrələrinin qiyməti 1 manatdan beş manata qədərdir və əspazxanamızda hər cür Asiya və Avropa xərəkləri mövcuddur. İstirahətini sevən müştərilərdən mehmanxanamızı bir dəfə gəlib görmələri rica olunur. Adresimiz: Qubernski küçədə, Lalayevin evində Mehmanxaneyi-"İslamiyyə".

Sahibi-mehmanxana: İsmayıl Mahmudzadə.

Баку, Губернская ул. номера
"ИСЛАМИЯ", телефон 1251.

PARIJIN XRONOMETR SAATI

Xronometr saati

Əsl qızıl saatdan heç seçilmir, çünki elektrik vasitəsilə üç qat qızıl suyu ilə suvamış işləməyi Parisin observatoriyasında təhqiq olunub və saatsazlıq elmində dahi bir qüsur qoymuyub. Qapaqları gözəl neqşlər ilə bəzənib, Qiyməti - Acıq mərdanə - nömrə 6 - 6 manat yarım, nömrə 13 - 8 manat, örtülü zənənə saatları - 9 manat. Göndərmək xərci Avropa Rusiyasına 50 qəpik, Asiya Rusiyasına 75 qəpik. Beh yetişən kimi sifariş əməl olunur. Beh göndərənlərə pulsuz saat zənciri göndəririk.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,
Москва, д. Виноградова №196

**Hamiya lazim olan şeylər
Saat və ülgüc**

Moskvanın mərkəz saat mağazası tərəfindən 8 manat 95-cə qəpiyə 150 cür şey göndərilir: 1. Qapaqsız saati-zənənə ya mərdanə, xalis ingilis poladından, saatin mexanizmləri əcnəbi fabriklərində qayrılıb beynəlmiləl saat sərgisində (vistavkasında) ən böyük mükəfat alıblar. Qurulmağı açarsızdır, dəqiqəsinə qədər düzəlmiş olan bu saatin düz işləməsinə zəminlik. 2. Zənənə və ya mərdanə, axırncı moda saat zənciri (zənənə boyundan asmalı). 3. Zərif brelok. 4. Saatin düşməməsi üçün xüsusi məhfəzə. 5. Ülgüc, xalis ingilis poladından. 6. Ülgüc üçün qutu. 7. Nikeldən sabun qabı. 8. Sabun sürtmək üçün şotkə. 9. Bir qutu sabun tozu. 10. Bir qutu pudra. 11. Üzə pudra sürtmək üçün bir dəstə ördək tükü. İstəyənlərə ülgüc əvəzinə əsl brilyantdan seçilməyən Paris brilyantları ilə müzəyyən bir boyun çəngəli ilə bir cüt qulaq sırğası göndərmək olar. 12-14. Ayna, daraq və çəkmə düymələyən çəngəl. 15-19. Əcnəbi fabriklərində qayrılmış qutu içində 3 döş və 2 də qol düyməsi (zapinkası). 20. Yığılıb açılan Amerika cib qayçısı. 21. Xalis polad-dan ya tintəli cib bıçağı. 22-23. Qapaqlı cib qələmi və ya qələm-təraş. 24. Cib davatı (çernilnitsası). 25. Gözlük Paris streskop aləti. 26-75. Streskop üçün 50 ədəd rəsmli (pikantı) fotoqrafiya kartoçkalrı. 76-100. 25 ədəd albom üçün yağlı boya ilə yapılmış kart postal. 101-125. Qutu içində 25 ədəd rəngli poçta kağızı. 126-150. Bunlar üçün 25 ədəd rəngli konvert. Bunların hamısı 8 manat 95 qəpiyədir. Haman əşyalar bir saat ilə bərabər bir manat artıqdır, yəni 9 manat 95 qəpikdir. Üç qapağının üçü də 84 problu gümüşdən olan bir saat ilə bərabər 16 manat 95 qəpikdir. Görürsünüz ki, dahi bundan ucuz şey ola bilməz. Naloj ilə də göndərilir. Sifarişat diqqət ilə göndərilir. Posta məsrəfi Avropayı Rusiya üçün 65 və Asiyayı Rusiya üçün 95 qəpik alınır.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,
Москва, д. Виноградова №196

Zadatka (pul və ya poçta markası) göndərənlərə bir sancaq göndərilir. Təvəqqə olunur ki, bizim firmamızı Varşava firmalarına qarışdırmyasınız. Malın yaxşılığına zəmin oluruq.

LAZIM DEYİLSƏ DƏ ALIN**Saat və 62 əşya**

Göndəririk bir dənə saat və 62 əşya məhz altı manat yarım açıq saat, zənənə ya mərdanə, əsl ingilis poladından. Mexanizmi əcnəbi məmləkətlərdə qayrılıb və dəqiqəbədəqiqə düz işləməyinə zəminlik. 1. Zənciri-zənənə və ya mərdanə, axırncı modada 2. Zərif brelok, zaqranitsada qayrılmış. 3. Amerikanski bükülü cib qayçısı. 4. Yol üçün zərif mürəkkəb qabı. 5-6. Bükülü karandaş və qələm. 7-31. 25 vərəq poçta kağızı. 32-56. Bunlar üçün paket. 57. Şəren dərisindən neçə gözlü pul qabı. 58-62. 3 dənə döşdən ötrü və 2 dənə zərif qol düymələri (zapinka) ki bunlardan ötrü bizə çox razılıqlar gəlib və əlahiddə qiymətləri 2 manat yarımardır. Bəs 6 manat yarım siz 63 dənə ən lazımlı əşya alırsınız. Əgər örtülü saat istəsəniz, qiymətləri 7 manat yarımardır, amma açıq gümüş saat ilə - 13 manat yarımardır. Şeylərin səliqəli qablanmağı bizim öhdəmizədir. Naloj ilə göndərilir. Xərci Avropayı Rusiyada 50 qəpik, Asiyayı Rusiyada 75 qəpik. Şeylərin yaxşılığına zəminlik.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,
Москва, д. Виноградова №196

Marka ilə, pul ilə zadatok göndərənlərə müftə göndərilir on dənə yağlı rəng ilə yazılmış açıq poçta vərəqləri (otkritka). Təvəqqə edirik Varşava firmaları ilə qarışdırmyasınız.

ТОРГОВЫЙ ДОМЪ

Бр. Едигаровъ и Назаровъ

Едигаровъ və Назаровъ qardaşlarının
ticarət evi

Bu ilin yanvarın birindən Tiflisdə
Sivenski küçədə 8-10 nömrəli evdə və
İrəvan quberniyası Naxçıvan şəhərində
manufaktura (parça) mallarının anbarının
bina elyib əvəzli qiymətlərə satırıq.

"Molla Nəsrəddin"-in əvvəlinci və üçüncü ilinin cildlənmiş kitabları və boş cildləri satılmaqdadır. Cildlərin üstündə Mollanın şəkli və adı, məcmuənin tarixi qızıl vərəq ilə basılıbdır. Qiymətləri idarədə: əvvəlinci ili 6 manat, üçüncü ili - 6 manat yarım, boş cildi - 70 qəpik, poçta xərci ilə: əvvəlinci ili - 6 manat yarım, üçüncü ili - 7 manat, boş cildi bir manat.

İkinci ilin kitabları yavuş vaxtlarda hazır olacaq.

UCUZ VƏ DÜZ İŞLƏYƏN SAAT**Saat "KAVALER"**

Axtaran müştərilərin arzularını nəzərə alıb biz qət elədik ki, 3 manat 95 qəpiyə onlara açıq kişi saati verək. Bu saatin adı "KAVALER"-dir və təkmil mexanizmi var, qabı şəfəqli və tutqun göy rənglidir. Siferblatı qızıl və ya gümüş suyu ilə suvanıb, qurulmağı dəstəsindəndir. Düz işləməyinə zəmanət edirik. Sifarişlərə təxirsiz əməl olunur. Göndərmək xərci: Avropa Rusiyasına - 50 qəpik, Asiya Rusiyasına - 75 qəpik.

Адрес: Московскому Центральному Складу Часовъ,

Москва, д. Виноградова №196

Beh verənlərə müftə göndəririk kişi ya övrət saat zənciri.

“МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ

журнала

“Молла Насреддинъ”

Тифлисъ.

Давидовская ул. д.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ

ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ

Съ доставкой.....5 руб.

За границу.....6 руб.

ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ

За место занимаемое строкою

печата впереди текста .....10 коп.

позади * * * .....7 коп.

1897

Т-ВО ПРОВОДНИКЪ ВЪ РИГЕ

“Pravodnik” şirkəti Rıqa şəhərində

Карханалар:

Rezin qaloşlar

Keçə rezinindən ayaqqabılar

Araba və velosiped şinləri və hissələri

Rezinindən maşın alətləri

Elektrik maşını alətləri

Ebonit və buynuzdan qayrılmış şeylər

Fonoqrafiya alətləri

Rezin oyuncaqları (iqruşka) və
qalantereyni şeylər

Cərrah və həkim hacətləri

Elektrik qüvvəsini kənar edən və sudan
keçirən alətlər

Rezinlənmiş parçalar və sukeçirməyən
paltarlar

Azbest və talkdan qayrılmış mallar

Linoleum, berrəngli, güllü və probka
ilə aralanmış

Rezindən, pinkadan və qeyr “qol”lar

Rezina buludları

Rezin daraqları

Hava ilə dolu və qeyr cür avtomobil
şinləri

Linkrustlar

Saxta dərilər (gönlər)

Zaqafqaziya fabrika anbarı

Tiflis, Salolak küçəsində, nömrə 4.

Тифлисъ, Сололакская ул., № 4.

Интимист. мусульманск. с женой

В своем имении
на Кавказе

В Париже

Qafqazda öz kondindo

Müsəlman intilgenti və xanımı

Parijdo

جوان تورک لرا و شروط .

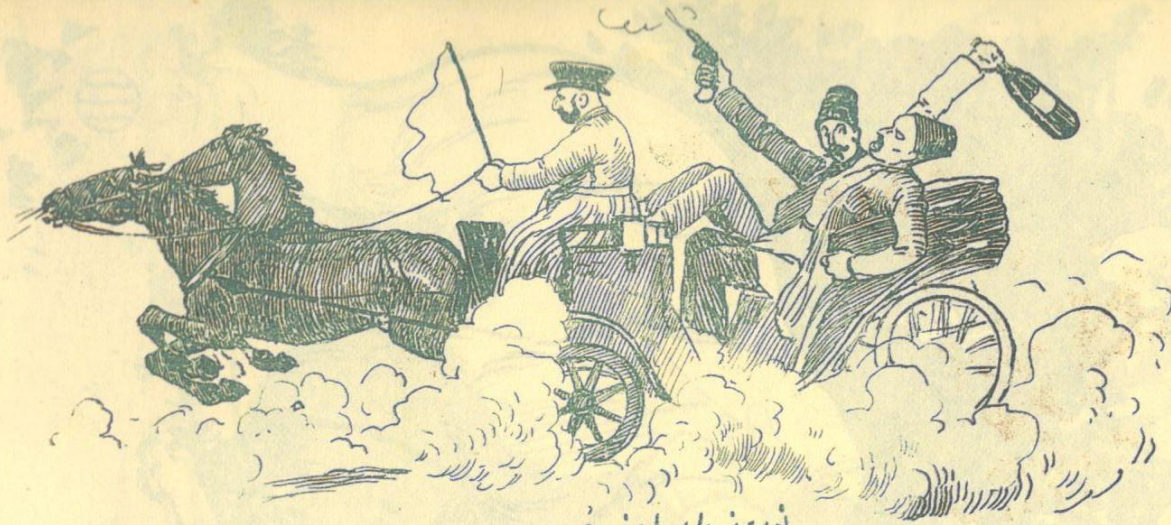

ملائقہ لکین

№۵. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ قیمت ۱۲ قپک ۵

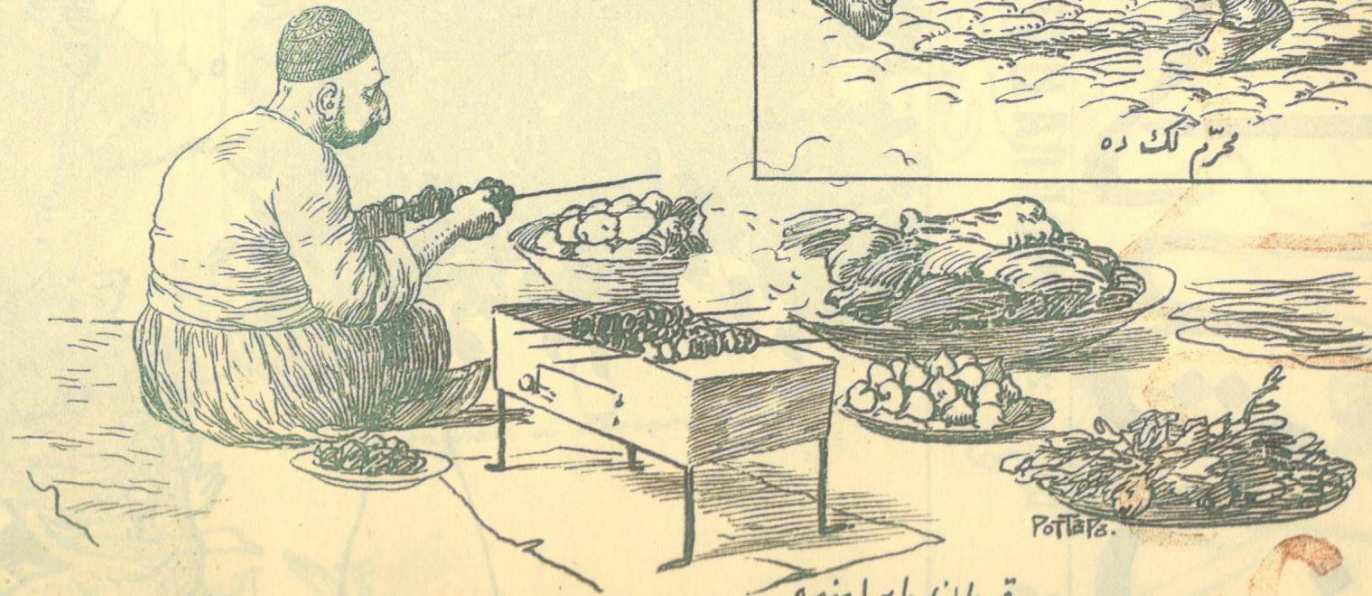
نوروز بايرامنده

محرم كك ده

ادرو چلقده

قربان بايرامنده

Potlats.

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
 6 aylığı - 3 manat
 3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
 Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
 6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
 Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kantor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
 Тифлиς, Давидовская ул., д.24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə.

Тифлиς, "Молла Насреддинъ"
 Редакция журнала "Молла Насреддинъ"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətri 10 qəpik,
 dal səhifədə 7 qəpik.
 Adres dəyişmək haqqı 3 dənə yeddi qəpiklik markadır.

22 məhərrəm 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 1 fevral 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение
 Головинский проспект, № 9.

GRAMOPHON

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9.

Burada göstərilən fabrika nişanəsinə lazımdır diqqət etmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişanə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Qramofon .....ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Qramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyrə.

Qramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq məclisi qurmaq olur.

Qramofon .....dünyada əvvəlinci danışan maşınadır və həmişə əvvəlinci olacaq.

Bizim maşınaların tərifli: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təbii səsləri öz halətində çıxardır.

Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaları 75 qəpik, "grand" adlıları bir manat 50 qəpik hər biri.

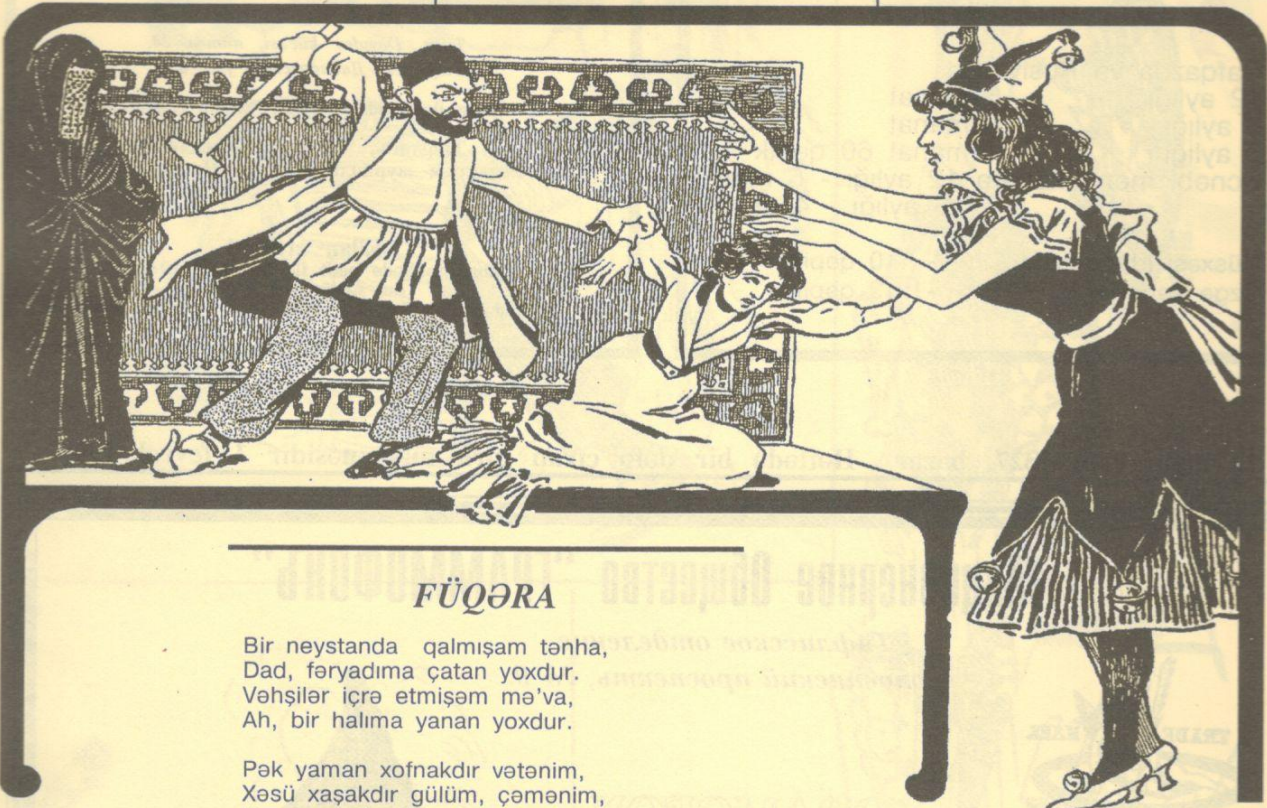

Məsləhət görürük aşağıda ad verilən çalğıçı və sazandaların çalib-oxumaqlarına heç olmasa imtahan üçün qulaq assınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna. Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzən Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança). Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnaçılar: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!
 Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

FÜQƏRƏ

Bir neystanda qalmışam tənha,
Dad, fəryadıma çatan yoxdur.
Vəhşilər içrə etmişəm mə'va,
Ah, bir halıma yanan yoxdur.

Pək yaman xofnakdır vətənim,
Xəsü xaşakdır gülüm, çəmənim,
Uçunur qəlb, titrəyir bədənim,
Oluram boylə bir məkanda fəna,
Vay, bir dərdimə qalan yoxdur.

Məskənimdir tikanlı bir səhra,
Sakinatı tamam biserü pa,
Cümlə bədkar, cümlə bədsima,
Rəbbənə-rəbbənə - xuda və nida,
Can xilas etməyə güman yoxdur.

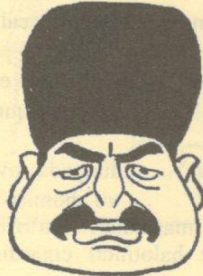
Vətənimdən uzaqdır insanlıq,
Buradır gör ki əsl heyvanlıq,
Dərə xəlvət, şəğal edir xanlıq,
Edilir bəs ki ruhimə iyza,
Kəsilib taqətim, təvan yoxdur.

Yox nişan zərre adəmiyyətədən,
Mə'rifətdən, nə qabiliyyətdən,
İki min kəlmə də həqiqətdən,
Eşidilməz olur cəfa hətta,
Birçə insan dili qanan yoxdur.

Barkeşlikdə cümləsi xərdir,
Zülmə tab eyləməkdə əstərdir,
Qətl-sirqətdə leyk əjdərdir,
Hiyləgərlikdə alimü dana,
Ədəbü elmdən nişan yoxdur.

Hamısı köhnə, xah köhnəpərəst,
Badəyi-qəflət ilə yeksər məst.
Oluram hər günü giribandəst,
Cahil ilə mürid ya molla...
Bikəsəm, yar, kardan yoxdur.

Keyfsiz

ÜLƏMA

Bəndə ömrümdə çox moizələr, çox xütbələr eşitmişəm, lakin tasua günü "Səadət"də fəxrülislam olan Axund Molla Ələkbər cənablarının moizəsi kimi bir moizə hələ eşitməmişəm. Bu moizə insanın ruhunu guya quş qanadları üstünə alıb cümlə avam insaniyyəti seyr etdirir idi və insan seyr etdikcə qəlbi rıqqətlənib, ruhu ucalıb özündə bir üliyyə, bir əzəmət hiss etməyə məcbur edir idi.

Bilirmisiniz axund həzrətləri nədən danışdı? Haman bizim insanlıq və müsəlmanlıq təkalifimizdən! İslam niyə bu günlərə qaldı? Ondan ötrü ki, camaatımız üləmaya pul vermir. Hərçənd üç milyon müsəlmanın yarısı üləmadır, amma bu üləma müsəlmanların pulu ilə təhsil eləmiyib; bunların təhsil xərcləri Amerikada Kaliforniyanın qızıl mədənlerinden gəlib. Sora elə ki üləmamız başlayıblar çörək qazanmağa, gənə camaatımız bunlara bir qəpik də vermiyib və İrəvanda, Bakıda, Şamaxıda, Naxçıvanda, Təbriz və Tehrandə üləmamız nə qədər ki imarət tikdirib kəndlər qazanıblar, hamısının mədaxili Yaponiya camaatından gəlib, yoxsa müsəlman hacı və məşədilərinin və kəndlilərinin ciblərindən bir qəpik də çıxmıyıb.

Genə bilirmisiniz ki, axund həzrətləri nədən danışdı? İslam niyə bu günlərə qaldı? Ondan ötrü ki, əğniyamız millət qeydinə qalmırlar və məktəblər açmırlar və heç kəs deməsin ki, Tağıyevlər qız məktəbləri açıblar, Nağıyevlər darülmüəllimin açıblar və qeyr əğniyamız qeyr bir şey açıblar. Xeyr, xeyr, bunların hamısını eliyən üləmadır. Məktəb-

lərə, şəfa evlərinə, yetim evlərinə ciblərindən pul çıxarıb verən üləmadır.

Füqərəyə gəldikdə, bunlar da sırf cahil, sırf vəhşi. Lakin bu füqəradə da günah çoxdur: ondan ötrü bunlar da üləma hazır etmək qeydinə qalmırlar. Xülasəyi-kəlam, günahların hamısı genə də bizim camaatdadır. Bir para axmaqlar elə güman eliyirlər ki, üləma gerek camaatın təhsili qeydinə qalsın. Amma bu batil bir fikirdir, çünki camaatın canı cəhənnəmə, ancaq üləma üçün elm oxumaq lazım, vəssalam.

Allah ömür versin! Biz axund cənablarının fərmayişini başdan-axıradək təsdiq edirik. Amma bir-cə şey bizə qərribə gəlir: Axund buyurur "hanı üləma"? Yə'ni üləma yoxdur. Allah şahiddir ki, elə biz də həmişə bu sözləri yazmışıq və həmişə isbata yetirmişik ki, üləmamız yoxdur və indi hər nə ki görürük, bunlar məhz oyun-oyuncaqdır.

Bizə qərribə gələn budur ki, axund cənabları bu sözləri buyurduğu məclisdə qeyr üləma tərəfindən genə gözəl moizələr olunub. Bəs bu nə sözdür ki, "hanı üləma"? Hələ bəs Axund Molla Məhəmməd cənablarına nə deyirsiniz ki, məscidi-camedə nasutdan, mələkutdan, fələkutdan, lahutdan, silsilədən, müəyyiddən danışsınlar (bu qədər də insanda elm olar?)

Amma qorxuram ki, qiyam-qiyamət olanda Məşqətə kəndində aşura günü dəstəbazlıq üstə dava edib "şəhid" olanlar sizin yaxınızdan əl götürmüyələr. İsti otaqda yuxarı başda əyləşib yüz min dəfə eşidilmiş sözləri söyləmək camaatımız üçün bir xidmət deyil.

Hünər budur ki, aşura günü küçələrdə dəstəbazlıq edən "sırf cahil" qardaşlarımızın qabağını kəsib qəmələri və çomaqları alıb atasın dəryaya və Pataqoniya vəhşilərini qoyun sürüsü kimi qaşovluyub aparıb qatasan allahın evinə və minbərə çıxıb deyəsən:

"Üzünüz qara olsun, ey mənim din qardaşlarım ki, imamın tə'ziyəsini həbəşilər yallısına oxşadıb millətlər içində bizi rüsvay elədiniz".

Bu hamının işi deyil. Bu Mirzə Fərəc Pişnamazzadə kimi üləmanın işidir.

Molla Nəsrəddin

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Gəncə - Şeyx Nizaminin günbədinin tikilməyi üçün Gəncə mollaları öz aralarında beş yüz otuz səkkiz manat on iki qəpik cəm edib banka qoydular.

Gəncəli dövlətli Hacı Həsən söz veribdir ki, üç ibtidai məktəb açsın və xərcini həm öz öhdəsinə götürübdür.

Gəncə - Zeynəb xala aşura günü Bala Seyidin şəbih atının altından çox müvəffəqiyyətlə keçdi. Deyirlər, o saat hamilə qaldı.

Peterburq - Dövlət Dumasının məşğul olduğu böyük məşğələlərdən biri ki beş toyuğu olana təzə vergi qoyulsun - əksər rə'y ilə qəbul olundu.

Bakı - Məşqətə kəndinin mücahidləri aşura günü yalnız baş yarmaq səvabı ilə kifayətlənməyi özləri üçün ar hesab etdiklərindən, məhərrəmliyə hörmətən bir çoxlarının başları ilə bərabər qarınlarını da yardılar.

Axalsix - Bura bəyləri qəzet və kitab oxumaqdan vaxt tapa bilmirlər ki, bir az içki içib qumar oynamaqla üreklərini açsınlar.

Kazan - Bu ilə qədər şəhər idarəsində müsəlman üzvləri çox az olmağına görə müsəlmanların dərdinə qalan yoxdu. Amma

həmd olsun, bu il müsəlman üzvləri çoxalıb, müsəlmanların ehtiyaclarına can - quyuqla baxırlar.

Qarabağ - Məhərrəm gecələri matəm dəstələri cuşə gəlib arxalarına zəncir yerinə güllələr vururdular.

Omsk - Buradakı rus mə'murunun hamısı "iştirakuyun" əqidəsindədirlər. Bu səbəbə görə yerli qırğızların, türklərin ziraət yerlərini rus mühacirlərinə verirlər ki, hamı bərabər olsun.

İstanbul - "Tənin" qəzeti Moskvadan xəbər tutub ki, hamı rus camaatı, xüsusən milli rus firqəsi osmanlılar ilə süd qardaşı olmaq istəyirlər.

Mərakeş - Fas əmiri teleqrafla Məhəmmədəli şahı müraciət edib İran məşrutəsinin proqramını istədi.

MƏTBUAT

"Tərəqqi"

"Məhərrəm günləri" məqaləsində: Ağa Mirməhəmmədkərim ağa xəlayiqi ciddi surətdə ağlatdı.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Barakallah ağaya! Həqiqət, elə böyük hünər göstərüb ki, indiyə qədər heç bir mərsiyəxan bacara bilməmişdi.

"Tərcüman"

"Əcaib hallar" məqaləsindən:

Fransa xariciyyə naziri parlamentdə əgər demiş olsaydı ki, Rusiyada idareyi-kefyiyyə və müstəbidə hökm ediyor, ol vaxt hiddətlənmək lazım gəlir.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Baba, doğru sözə nə səbəbə hiddət?

"VƏQT"

Serbiyalılar osmanlılara acıqlanıb yazırlar ki, Bosna-Hersəgi niyə pula satdılar.

MOLLA NƏSRƏDDİN

Əlbət, nahaq elədilər, gerek böyük qan tökməklə alıb serbiyalılara verəydilər.

"Tərəqqi"

"Öz məişətimiz" məqaləsindən: Xristiyan keşişləri elmə böyük xidmət göstərdilər.

"MOLLA NƏSRƏDDİN"

Nə şəkk, heç danmaq olarmı ki, Avropada ən əvvəl inkvizisiya akademiyalarını açıb neçə yüz illər xidmət göstərən keşişlər olmuşdur.

E'LAN

Gəncədə Bala Seyid məhərrəmdə bir at bəziyibdir. Hansı doğmayan arvad atın qarının altından keçsə, tezlik ilə doğar. Xahiş edənlər Seyidə rücu' etsin. Hər adamdan bircə manat alınır.

SUAL-CAVAB

Məşədi - Axund, kafir kimdir?

Axund Nurə mərsiyəxan - Baş yarmağın götürülməsinə çalışan firəngiməablar.

Məşədi - Nə üçün olar kafirdir?

Nurə - Çünki olar mənə pul vermirlər ki, 400 manatım tamam ola!..

POÇTA QUTUSU

Ağdaşda bəhri-təvil sahibinə: Hələ məsləhət bilmədik.

Şuşada "Dost"a: Çox uzundur.

Bakıda "T". cənablarına: 35 qəpik göndər, sənə bir əlifba kitabı göndərim oxu. Bir-iki aydan sora 45 qəpik göndər, bir kitab da göndərim oxu. Elə ki yazmaq öyrəndin - bizə yazdığın əhvalatı bir də yaz göndər ki, oxuya bilək. Vallah, doğru deyirəm.

Ağdamda "Z.M."-ov cənablarına: İnşallah, axırı yaxşı olar, hələ camaat avamdır.

Bakıda "Kəmə'tiqad"a: Şe'rlər yaxşıdır, amma bizə əl verən deyil.

Gəncədə "Adi bilməz"ə: Gələcəyi bilmək olmaz.

Sabunçuda Ağa Məhəmməd Əhməd oğlu fəhlənin birindən iki manat almağı bərasində yazana: Doğrusu, sizi tanımırıq və kağızı çap etmədik.

Ramanıda "Bizəban"a: Ayıbdır, elə sözləri qəzetdə yazmaq olmaz.

Bakıda "Pəjmürdə"yə: Tək səbir gəldi.

İrevanda "Ustad"a: İnanmıram, Gəncənin "tun" hamamına çata.

NÜSXƏ

Böyürtkən kötüyü	Qarnıyarıq
1 girvənkə	5 girvənkə
Kabab çini	Balıq yapışqanı
3 girvənkə	2 girvənkə

Hər kəs bunları qaynadıb gündə 5 dəfə içsə, heç bir dərddə ona yavuş düşməz.

Şamaxıda təbib-i-Haziq
Cabbar əmi

ƏLİMURAD

İnsanlar lap xarab olublar: söz və şematət, yalan və böhtan dünyanı götürüb.

Yazıq və biçərə divanbəyi Hacı Əlinin adını qoyublar rüşvət alan. Amma and içə bilərəm, cindar

Hacı Mireləkbər Təbrizinin canına ki, bu sözlərin hamısını bir para mərdimazarlar icad eliyiblər.

Divanbəyi Hacı Əlinin rüşvət almağını nə bir adam görüb və nə eşidib. Hər kəs görüb, desin görmüşəm, hər kəs eşidib, desin eşitmişəm.

Bəs elədə o yazığın günahı nədir? Rəvadır mı ki, şahidsiz və sübutsuz mö'təbər bir şəxsin adını nahaq yerə töhmətləndirmək?

O kişi indiyədək nə qədər qulluq edibse, bircə adama demiyib ki, "məne rüşvət ver". Ancaq öz əqrəbasından Əlimurad adında bir nəfəri götürüb öz yanında saxlıyır ki, gəlib-gedənin əhvalından xəbərdar olsun və divanbəyinin dolanmaqlığını onlara desin.

İndi divanbəyinin hüsuruna hər kim gəlir, divanbəyi əvvəlcə xəbər alır ki, "Əlimuradı görmüsən?" Hərgah deyər ki, "bəli, görmüşəm", onun sözünə huş və guş ilə qulaq asır. Hərgah dedi ki, "görməmişəm", deyir ki, "əvvəl onu gör, sora gəl".

İndi insaf əhli buyursunlar görək burada divanbəyinin günahı nədir, aya, buna rüşvətmə deyirlər?

Qasım kənd ləzgiləri

MUMİYA

Ozan küçəsinin camaatı bir gecədə mərsiyəxanlarına İmam Hüseyn yolunda üç yüz manat pul yığıb verdilər. Mərsiyəxan nə xan! Alimi-bimisl, fəzili-məşhur. Etdiyi moizələr hələ heç bir kitabda görülmüyübdür. Bu moizələri mərsiyəxan cənabları ağıl və məntiq sayəsində özləri ictihad etmişlər. Mərsiyəxan həzrətləri bir xütbəsində belə buyurur: "Camaat! Sizə anlatmaq istəyirəm şiə nədir və sünni nədir? Bir gün Əbubəkr Rizaullah-əmə peyğəmbərin hüsuruna gəlib

dedi: "Ya rəsulillah, şiə ilə sünninin təfəvütü nədir?" Rəsulillah buyurdular: "Şiə odur ki, gündə on yeddi rük'ət namaz qıla. Amma sünni odur ki, gündə əlli iki rük'ət namaz qıla".

Molla əmi! İttihadi-islama çalışan bu vücudu sizdən təvəqqə edirəm oxucularınıza təqdim edəsiniz: İsmi-şərif Molla Yusif qubalıdır, dünyaya gələli əlli ildir, amma on beş yaşındadır, çünki iyirmi yaşınadək baliğ olmuyub, yəni ağılı başında olmuyub və yerdə qalan otuz ilin yarısı gecə olub, yarısı gündüz, gecə də yaşa hesab deyil. Heykəli ingilis muzeylərində olan Misri-qədim mumiyalarına bənzəyir. Anadan olub yə'cuc-mə'cucstanda və yə'inki Qubada. Nə vaxt təvəllüd edib və nə vaxt vəfat edəcək, mə'lum deyil.

Qarın

XƏTƏ

Məhərrəmül-həram ayının on birində xas axşamı Gəncədə məşhur "vasvası" Molla Məhəmmədbağırın paltarı məsciddə bir müsəlmanın paltarına dəymiş, qış vaxtı olduğundan biçərə özünü suya ata bilməmişdir. Bə'zi rəvayətə görə məsciddən çıxan kimi Molla Məhəmmədbağır hamama gedib paltara qüsl etmişdir və bə'zi rəvayətə görə paltarı hiyleyi-şər'i edib paka çıxartmışdır. Xülasəyi-kəlam, iş uzundur, görək bu barədə paytaxt qəzetələri nə yazacaq.

Qarın

SUAL-CAVAB

Sual: - Acı yağlar nəyə işləndi?

Cavab: - Ehsan plovlarına.

Fəqir qonşular nə gözlədilər?

Plov. Haradan? Təkyələrdən. Nə bildilər? İyisi gedirdi. Hara? Yetimlərin, dul arvadların damaqlarına. Yolladırlar mı? Nəməne? Plov. Kimə? Belə bunlara. Bunlar nə cür adamlardır? Müstəhəq. Ehsan verilən yerdə müstəhəq adamlar da var idi. Nə bildilər? Qabaqdan qayıdandan həresi bir düyü.

Dəngəsər

MOLLA İBRAHİM

Hər kəs cəmi müsəlman kəndlərini چاپıb-talamaq istəsə ya gərək quldur olsun, ya gərək Gəncənin Qazaklar kəndindəki topal, gödək Molla İbrahim kimi həmi cındarlıq eləsin, həmi duanəvis olsun, həmi də həkim olsun: Surx bad, səfid bad, siyah bad, kobud bad - nəməne bad dualarının hamısını bilsin və ona da əlac eləsin. Baqi səlaməti-şüma əst.

Müxlisiniz: Keyfsiz Kamal

Müdir və baş mühərrir:
Cəlil Məmmədquluzadə.

E'LANLAR

Patentli "Provodnik" qaloşları
Çox möhkəmlikdə, yaxşılıqda
və fasonunun zərifliyində
dünyada birincidirlər.
Nər bir cütünün misilsiz

ОСПЕННЫЙ ТЕЛЯТНИКЪ Живописцева въ г.ОРЛЕ

50 adama çatan mayenin şüşəsi - 25 qəpik, 25 adama - 15 qəpik, 5 adama çatan maye - 5 qəpik bir manatdan əskiyyə göndərilməz. Göndərmək xərci 30 qəpik. 3 manata və artıq istəyənlərə 20 prosentə qədər tənzil verilir. Adres: Oryol, Jivopistevin çiçək mayaxanası.

ZINGER KOMPANIYASININ

TİKİŞ MAŞINLARI
KOMPANIYANIN MƏXSUSİ MAĞAZALARINDA SATILIR

Möhlət ilə
 bir
 manatadək
 verilir.

Əl
 maşınları

25

**MANATA
 VƏ
 BUNDAN
 YUXARI**

Mağaza nişanı.

Saxtalarından cətiyath olun.

Rusyanın hər şəhərində
 mağazaları var.

E'LAN

1. "Hesab məsələsi" (Задачник). Bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab təlimi üçün tərtib olunub 761 hesab məsələsini, 237 təlimati-rəqəmiyyəyi və Rusiyada istə'mal olunan ölçüləri və ölçülərə dair təlimləri havidir. Qiyməti 35 qəpikdir.

2. Gündəlik dərsləri yazmaq üçün yövmiyyə dəftəri (Дневник).

Şagirdlərə gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr qoymaq və dərsləri yazmaq üçün cədvəlləri və bə'zi digər mə'lumatı havidir. Qiyməti 30 qəpik.

Bu kitabları almaq istəyən müəllimlərə və kitabçılara böyük təfəvüt qoyulacaqdır. Ən ədəddən əskiyinə poçta markaları qəbul olunur. Xahiş edənlərə naloj ilə göndərilir.

Adres: Gəncədə Həmidbəy Yusifbəyova, yaxud Məktəbi-ruhani kitabxanasına.

ŞTRİXERİN DİŞ MÜALİCƏXANASI

İrevanskaya ploşad, Puşkin küçəsi
 tərəfindən

Эриванская площадь,

съ стороны Пушкинская улица.

Dişləri doldurur qızıl ilə, farfor ilə və qeyrə. Kauçukdan və qızıldan diş qayırır.

Ağrısız diş çaxardır. Müalicəxanada məxsusi cərrah var. Naxoşlar qəbul olunur sübh saat 9-dan axşam saat 8-dək. Qiymətlər taks ilədir.

İDARƏMİZDƏ SATILAN KİTAPLAR

Kitabların adları	Yazanlar	Qiymətləri	
		İdarədən	poçta xərci ilə
Dərs kitabları:			
Vətən dili, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Cəmyayevski	35 qəp.	40 qəp.
Türk əlifbası	Müəllim M.Mahmudbəyov	20 qəp.	24 qəp.
Birinci kitab, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Gəncə müəllimi Mirzə Abbas Mollazadə	20 qəp.	24 qəp.
Uşaq bağçası, birinci il üçün dərs kitabı	Rəşidbəy Əfəndizadə	25 qəp.	30 qəp.
Bəsirotül-ətfal, ikinci il üçün dərs kitabı	.*.*.*.	25 qəp.	30 qəp.
Məşq məcmuəsi	Mirzə Abbas Mollazadə	8 qəp.	10 qəp.
Qiraət kitabları:			
Təşrihül-fəraiz	Axund Arasizadə	1 man.	1 man. 16 qəp.
"Rüstəm və Söhrab" (gözləşikli)	Abbas Ağa Qayıbov	1 man.	1 man. 20 qəp.
Bizə hansı elmlər lazım	Axund Əbuturab mərhum, Ə.Hüseynzadə, Faiq Ne'manzadə və Molla Nəsrəddin	15 qəp.	20 qəp.
Usta Zeynal (şəkili)	Molla Nəsrəddin	15 qəp.	17 qəp.
Qurbanəlibəy (-*)	.*.*.*.	15 qəp.	17 qəp.
İranda hürriyyət (-*)	.*.*.*.	15 qəp.	17 qəp.
Millət dostları	Haqverdiyev	5 qəp.	7 qəp.
Seyx və vəzir və mübdəyi-tərəqqi (farsca)	Mirzə Mülkümxan	20 qəp.	24 qəp.
Məbdəüd-tərəqqi (farsca)	.*.*.*.	5 qəp.	7 qəp.
Həqiqəti-islam	Axund Yusif Təlib-zadə	50 qəp.	50 qəp.
İslam tarixi (birinci hissə)	.*.*.*.	45 qəp.	45 qəp.
İslam məmləkətlərinin xəritəsi	.*.*.*.	45 qəp.	25 qəp.
Müəllimüs-şəriə (birinci hissə)	.*.*.*.	40 qəp.	40 qəp.
Müəllimüs-şəriə (ikinci hissə)	.*.*.*.	50 qəp.	50 qəp.
İki uşaq	Mirzə Abdulla Təlib-zadə	20 qəp.	20 qəp.
Qanlı müsədimə	.*.*.*.	5 qəp.	5 qəp.

Şagird dəftərləri: idarədə yüz dənəsi 2 manat 40 qəpik.

ТОРГОВЫЙ ДОМЪ

Бр. Едигаровы и Назаровы

Yedigərov və Nəzərov qardaşlarının ticarət evi
 Bu ilin yanvarın birindən Tiflisdə Sivinski küçədə 8-10
 nömrəli evdə və İrəvan quberniyası Naxçıvan şəhərində manu-
 faktura (parça) mallarının anbarını bina eləyib əlverişli
 qiymətlərə satır.

R.Z.Krinskaya məmının doğmaq evi

РОДИЛЬНЫЙ ПРИЮТЪ

Николаевская улица, телефонъ N 646

Hamilə övretlər gəcə və gündüz hər vaxt qəbul olunurlar. Yaxşı müvəccəh olan qulluqçular, həkimlər var. Xəlvət otaqlar da var. Özgə övretlər ilə bir yerdə qalanlar gündə iki manat verəcəklər, doğmağa altı manat. Əlahiddə nömrədə qalmaq üçün danışmaq olar. Övrat naxoşluqları olanlar və süd verən azarlı analar hər gün qəbul olunurlar - günortadan yarım saat keçəndən saat yarım keçənədək.

ÇAY QƏDRİ BİLƏNLƏR DİQQƏT ETSİNLƏR ƏN Ə'LA ÇAY

Moskvada Visotski və kampaniyasının çay şirkəti
Т-ва чайной торговли В.Высоцкий и К^о. Москва.
Sərmayəsi 10.000000 manatdır. İldə 40.000000 manatlıq ticarət eliyir. Yaxşılığı səbəbindən bizim şirkətin çayı nəhayət dərəcədə çox işlənir və bizim şirkət kimi heç kəs o qədər mal satmır. Çayımız çox rəngli və ətirlidir və bir dəfə imtahan üçün çayımızı içən həmişəlik müştərimiz olur. Ticarət nişanəmiz də həmişəki kimi olmağına diqqət etmək lazımdır. Zaqafqaziya, Zakaspiya və İran üçün şə'bəmiz Tiflisdə Puşkin küçəsində nömrə 7-dir. Telefon nömrə 632.

Тифлисъ, Пушкинская ул., №7. Телефонъ № 432.

1865 г.

1870 г.

1882 г.

1896 г.

Rus və Amerika rezin manufakturasının şirkəti

Firması "TRIUQOLNIK"

(yə'ni Üçguşəli)

Peterburqda

Karxana şeyləri.

Cəkən rezin qayıqları.

Rezindən və pinkadan qayırılmış qollar.

Azbestdən kartoni şeylər.

Azbest kartoni.

Cərrah və təbabət şeyləri.

Örtüklər və paltolar.

Rezinlənmiş parçalar.

Velosiped şinləri və hissələri.

Rezin oyuncaqları.

Toplar.

Rezin naboykalari.

Qaloşlar.

Hər qisim rezin şeyləri

və "buynuz" rezinindən qayırılmış şeylər.

1860

T.P.A.P.M.

С. ПЕТЕРБУРГЪ

Təvəqqə edirik hər bir sifarişləri göndərmək

"LEOPOLD NEYSELLERİN"

ticarətxanasına.

въ торговый домъ

"ЛЕОПОЛЬДЪ НЕЙШЕЛЛЕРЪ"

Тифлисъ. Эриванская площ., домъ Кредитнаго Общества.

Tiflis. İrəvanskaya ploşad, Kreditnaya Obşestvanın evində.

Xahiş edənlərə preyskurant tə'xirsiz göndərilir.

ПРЕЙСЪ-КУРАНТЫ ПО ПЕРВОМУ ТРЕБОВАНИЮ ВЫСЫЛАЮТСЯ

Qafqaz mə'dən

sularının idarəsi

Müştərilərə xəbər verilir ki, Tiflisdə idarə tərəfindən Qafqaz təbii mə'dən sularının sığı (anbarı) açılıbdir.

Narzan və Yessentuki, nömrə 20

Tiflis: Dvortsov küçəsində, Saracəvin imarətində.

Rossiya Transport və Straxovoyu cəmiyyətinin katibxanasında.

Telefon nömrə 148.

Дворцовая улица, домъ Сараджева, Контора Российскаго
Транспортнаго и Страховаго Общества. Телефонъ №148.

Анбарда qiymətləri:

Вагон ilə (120 yəşik) - hər yəşiyi 11 manat 80 qəpik.

Yəşik ilə (100 yalmbutika) - hər yəşik 12 manat 30 qəpik.

Və yalmbutikalər ilə - hər biri şüşəsi ilə 14 qəpik.

Direktor S.Tələşev

Badkubədə Mehmanxaneyi -
"İslamiyyə"

Гостиница "ИСЛАМИЯ"

въ гор. БАКУ.

Nömrələrinin qiyməti 1 manatdan beş manata qədərdir və aspaxnamızda hər cür Asiya və Avropa xərəkləri mövcuddur. İstirahətini sevən müştərilərdən mehmanxanamızı bir dəfə gəlib görmələri rica olunur. Adresimiz: Qubernski küçədə, Lalayevin evində Mehmanxaneyi-"İslamiyyə".

Sahibi-mehmanxana: İsmayıl Mahmudzadə.

Баку, Губернская ул. номера "ИСЛАМИЯ", телефон 1251.

“Молла Насреддинъ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала
“Молла Насреддинъ”
Тифлисъ,
Давидовская ул., д.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

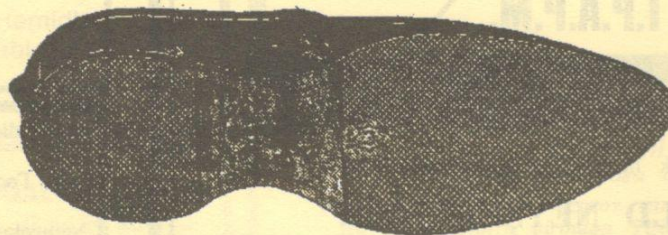
ЦѢНА на ГОДЪ
Съ доставкою.....5 руб.
За границу.....6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ
За место занимаемое строкою
петита впереди текста .....10 коп.
позади * * * .....7 коп.

“Molla Nəsrədin”in əvvəlinci və üçüncü ilinin cildlənmiş kitabları və boş cildləri satılmaqdadır. Cildlərin üstündə Mollanın şəkli və adı, məcmuənin tarixi qızıl vərəq ilə basılıbdır. Qiymətləri idarədə: əvvəlinci ili 6 manat, üçüncü ili - 6 manat yarım, boş cildi - 70 qəpik, poçta xərci ilə: əvvəlinci ili - 6 manat yarım, üçüncü ili - 7 manat, boş cildi bir manat.

İkinci ilin kitabları bu yavuş vaxtlarda hazır olacaq.

Patentli
“Pravodnik” qaloşları

çox möhkəmlikdə, yaxşılıqda və fasonunun
zərifliyində dünyada birincidirlər.

Hər bir cütünün misilsiz möhkəmliyi, əlbəttə, tə'min olunur.

Закавказский Фабричный Складъ

Т - в о “ПРОВОДНИКЪ”
Тифлисъ, Сололакская ул., 4.

- Haramzadalar, imam ehsanı sizden ötrü deyil ki,
gəlib buraya soxulubsunuz...

Bakıda Maşağa kondində aşura günü

ŞİNT G. LIXOVA